

Cardiff
Metropolitan
University

Prifysgol
Metropolitan
Caerdydd

Adroddiad Blynyddol a'r *Datganiadau* Ariannol

2021 - 2022

Enw'r Elusen:

Prifysgol Metropolitan Caerdydd

Rhif Cofrestru'r Elusen:

1140762

Swyddfa Gofrestredig

Tŷ Morwrol

Campws Llandaf

Caerdydd CF5 2YB

www.cardiffmet.ac.uk

Cynnwys

Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr	4
Datganiad Budd Cyhoeddus	4
Adolygiad Gweithredu ac Ariannol	7
Llywodraethwyr a Chyfarwyddiaeth	13
Datganiad Llywodraethu Corfforaethol	16
Datganiad Cydnabyddiaeth Ariannol Blynyddol	21
Dangosyddion Perfformiad Allweddol	23
Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol	27
Datganiad o Brif Bolisiâu Cyfrifyddu	30
Datganiadau o Incwm a Gwariant Chynhwysfawr Cyfunol y Brifysgol	36
Datganiadau o Newidiadau i Gronfeydd Wrth Gefn Cyfunol a Chronfeydd Wrth Gefn y Brifysgol	37
Datganiadau o'r Sefyllfa Ariannol Gyfunol a Sefyllfa Ariannol y Brifysgol	38
Datganiad Llif Arian Cyfunol	39
Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol	40

Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr

Datganiad Budd Cyhoeddus

Mae Prifysgol Metropolitan Caerdydd yn cyflwyno graddau a gydnabyddir yn broffesiynol, ynghyd ag ymchwil ac arloesedd effeithiol, mewn celf a dylunio, busnes a rheoli, addysg a gwasanaethau cyhoeddus, gwyddorau chwaraeon ac iechyd, a thechnolegau a pheirianeg. Mae Prifysgol Metropolitan Caerdydd yn falch o fod wedi cael ei henwi'n Brifysgol y Flwyddyn y DU ac Iwerddon ar gyfer 2021-22 gan y Times Higher UK.

Mae Prifysgol Metropolitan Caerdydd yn ceisio datblygu addysg uwch ac ymchwil yn ne-ddwyrain Cymru, Cymru, y Deyrnas Unedig ac yn rhyngwladol. Ei hamcan elusennol yw ysbrydoli a galluogi unigolion, sefydliadau a chymunedau i lwyddo trwy arloesi mewn dysgu, ymchwil a menter o ansawdd uchel. Mae budd yr amcan elusennol hwn yn deillio o ddatblygiad deallusol unigolion a thrwy roi'r cyfle iddynt ymuno â bywyd proffesiynol mewn llawer o feysydd darpariaeth gyhoeddus a phreifat. Y buddiolwyr yw'r cyhoedd y mae addysg ar gael iddynt. Mae darpariaeth y Brifysgol yn cyd-fynd â strategaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer addysg uwch ac mae'n gwasanaethu budd y cyhoedd trwy gyfrannu at adfywio rhanbarthol, gwarchod yr amgylchedd a hyrwyddo cyfiawnder cymdeithasol.

Mae'r Brifysgol yn cynnig cyrsiau mewn amrywiaeth o bynciau, gan gynnwys iechyd a gofal cymdeithasol, addysg athrawon a rheolaeth amgylcheddol, ac mae dros 50 o gyrff proffesiynol yn achredu ei chysiau. Mae hefyd yn ymgysylltu â phartneriaid ym myd busnes, y sector cyhoeddus a chymunedau mewn amryw ffyrdd. Yn benodol, mae'r Brifysgol wedi gwneud y canlynol yn ystod 2021/22::

- Cynnal Datblygiad Chwaraeon ar gyfer Cyngor Dinas Caerdydd. Mae'r Brifysgol, drwy Chwaraeon Met Caerdydd, yn gweithio gyda'r Cyngor, Cyrff Llywodraethu Cenedlaethol Chwaraeon a Chlybiau Chwaraeon Proffesiynol Chwaraeon Cymru i gynyddu cyfranogiad mewn chwaraeon ac ansawdd y profiad ledled y ddinas. Mae'r prosiect, sy'n rhoi pwyslais arbennig ar fynd i'r afael â themâu allweddol gan gynnwys anabledd, rhyw a grwpiau difreintiedig, hefyd yn cyfrannu at gryfhau perthnasoedd Met Caerdydd â holl ysgolion cynradd ac uwchradd y ddinas ac yn cefnogi miloedd o oriau o leoliadau gwaith myfyrwyr a chyfleoedd gwirfoddoli.
- Ail-lansio ein rhaglen Campws Agored sy'n bartneriaeth rhwng Met Chwaraeon, YChGIC a Chyngor Dinas Caerdydd. Eleni yn unig, fe wnaeth y rhaglen ymgysylltu â 11,000 o ddisgyblion o bob rhan o'r Ddinas.
- Cymryd rhan fel rhan o'i rhaglen ehangu mynediad, ym Menter Campws Cyntaf sy'n annog pwysigrwydd dysgu ymhlith ardaloedd cymunedol yn gyntaf ac ysgolion yn Ne-dde-E Cymru.
- Gweinyddu a chefnogi gwasanaeth cynghori a gweithredu Cymru gyfan gwerth £12m mewn mentrau sy'n ysylltiedig â thechnoleg bwyd, gan gynnwys meysydd fel datblygiad technegol, microbiolegol, hylendid a chynnyrch, i helpu cleientiaid (busnesau bach a chanolig) i gyflawni allbynnau mesuradwy a buddion ariannol, amgylcheddol a sgiliau clir a chynyddu perfformiad busnes i'r eithaf.
- Gweithio gyda Llywodraeth Cymru i ddarparu Canolfannau Trosglwyddo Gwybodaeth fel rhyngwyneb effeithiol rhwng y byd academiaidd a busnesau yng Nghymru - gan alluogi ystod eang o fusnesau a arweinir gan dechnoleg i gael mynediad at ymchwil, datblygiad, arbenigedd, cyfleusterau a gwybodaeth.
- Defnyddio ei chyfleusterau chwaraeon i ddarparu academaiau iau i blant lleol a chyfleusterau hyfforddi ar gyfer athletwyr o bob lefel, gan felly gefnogi cyfranogwyr o'r radd flaenaf mewn amrywiaeth o chwaraeon cenedlaethol a rhyngwladol. Rydym hefyd wedi ail-lansio ein rhaglenni Dysgu Nofio a Nofio mewn Ysgolion ar gampws Cyncoed
- Gweithredu Cynllun Benthycia Cymunedol sy'n rhoi mynediad uniongyrchol i'r cyhoedd i gasgliadau llyfrgell y Brifysgol, gan eu galluogi i fenthycia llyfrau neu ddeunyddiau addysg clyweledol eraill.
- Hyrwyddo'n weithredol y rhaglen Llysgenhadon Ifanc Cenedlaethol sy'n anelu at ysbrydoli pobl ifanc i ddod yn arweinwyr drwy chwaraeon a gweithgarwch corfforol.

Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr (parhad)**Datganiad Budd Cyhoeddus (parhad)**

- Cynnal digwyddiadau cynaliadwyedd i ddod â chymuned ein campws at ei gilydd ac ymgysylltu â'n cymdogion a'r cymunedau cyfagos. Mae'r 'Diwrnodau Cymunedol' hyn yn hyrwyddo partneriaeth gyda llawer o grwpiau elusennol ac ysgolion lleol a busnesau bach, ac yn cynnwys gweithgareddau fel Caffis Atgyweirio, Marchnadoedd Ffermwyr, Casglu Sbwriel ac ati.
- Mae'r Brifysgol yn un o noddwyr allweddol rhwydwaith beicio cyhoeddus y Ddinas, gan gynnal hybiau beicio ar bob un o'i champysau ac yn darparu 5,000 aelodaeth am ddim i'w chymuned.
- Cefnogaeth a chyllid parhaus tuag at Swyddog Cyswllt Myfyrwyr y Ddinas, rôl sy'n cefnogi prifysgolion Caerdydd ac yn darparu cyfleoedd gwirfoddoli yn y ddinas, gan helpu cymunedau lleol.
- Cefnogaeth barhaus i'r Rhaglen Bwyd a Hwyl (a elwid gynt yn Gyfoethogi Gwyliau Ysgol) sy'n darparu addysg bwyd a maeth, gweithgaredd corfforol, sesiynau cyfoethogi a phrydau iach i blant mewn ardaloedd o amddifadedd cymdeithasol yn ystod gwyliau haf yr ysgol. Ers lansio'r rhaglen yn 2016, mae nifer yr ysgolion sydd wedi cofrestru wedi parhau i dyfu flwyddyn ar ôl blwyddyn.
- Sicrhau cyllid drwy Fwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro i wella'r ddarpariaeth Atgyfeirio Cleifion i Wneud Ymarfer Corff ledled Caerdydd, gan gryfhau'r berthynas rhwng gofal sylfaenol, presgripsiynu cymdeithasol, atgyfeirio ymarfer corff a gweithgarwch corfforol cymunedol. Mae'r rhaglen yn cyfrannu at Strategaeth Pwysau Iach, Cymru Iach a strategaeth Symud Mwy Bwyta'n Dda ar draws Caerdydd a Bro Morgannwg.
- Cymryd rhan yn Camu i Mewn - prosiect arloesol a ddatblygwyd rhwng Chwaraeon Met Caerdydd a swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau, mae'r rhaglen yn dargyfeirio pobl ifanc 11-18 oed oddi wrth wasanaethau cyfiawnder ieuenctid ac i gyfleoedd mwy cadarnhaol drwy chwaraeon a gweithgarwch corfforol.
- Mewn partneriaeth ag Iechyd Cyhoeddus Cymru, cyflwynodd Met Chwaraeon y rhaglen iechyd cymunedol Symud Mwy a oedd yn cynnwys y Rhaglen Ymarfer Rheoli Codymau, y rhaglen Genedlaethol i Atgyfeirio Cleifion i Wneud Ymarfer Corff a'r Cynllun Hamdden Egriol. Mae'r holl raglenni wedi'u targedu at annog oedolion hŷn i symud mwy a gwella eu hiechyd corfforol a meddyliol.

Yn ystod y flwyddyn, roedd myfyrwyr sy'n huanu o Gymru yn y Brifysgol yn gallu cael Grant Dysgu'r Cynulliad a'r Grant Cynhaliad i fyfyrwyr sy'n huanu o Loegr; cynigiodd y Brifysgol ei bwrsariaethau ei hun hefyd. Roedd amryw o gynlluniau eraill hefyd ar gael i gynorthwyo myfyrwyr i gael mynediad i addysg uwch a gweinyddodd y Brifysgol gronfa wrth gefn ddewisol ar gyfer y rhai yr oedd angen cymorth ariannol arnynt i barhau â'u hastudiaethau. Cynigiodd y Brifysgol ystod eang o sesiynau blasu achrededig mewn canolfannau allgymorth a phrosiectau pwrpasol a gynlluniwyd i godi dyheadau ymysg cymunedau anafteision/heb gynrychiolaeth ddigonol.

Yn yr un modd â chorfforaethau addysg uwch elusennol eraill yn y DU, mae'r Brifysgol yn cael ei goruchwyllo gan Fwrdd Llywodraethwyr, y mwyafrif ohonynt heb dâl ac fel arall yn annibynnol ar y Brifysgol. Mae Bwrdd y Llywodraethwyr yn cynnwys cynrychiolaeth staff a myfyrwyr.

Cyfrifoldebau'r Bwrdd Llywodraethwyr

Yn unol â Deddf Diwygio Addysg 1988, Bwrdd Llywodraethwyr Prifysgol Metropolitan Caerdydd sy'n gyfrifol am weinyddu a rheoli materion y Brifysgol ac mae'n ofynnol iddo gyflwyno datganiadau ariannol archwiledig ar gyfer pob blwyddyn ariannol.

Mae Bwrdd y Llywodraethwyr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu priodol sy'n datgelu gyda chywirdeb rhesymol sefyllfa ariannol y Brifysgol ar unrhyw adeg ac i'w alluogi i sicrhau bod y datganiadau ariannol yn cael eu paratoi yn unol â'r Datganiad o Arferion a Argymhellir (SORP): Cyfrifyddu ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch (yn weithredol o 1 Ionawr 2015) ac yn unol â Safonau Cyfrifeg cymwys.

Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr (parhad)

Cyfrifoldebau Bwrdd y Llywodraethwyr (parhad)

Yn ogystal, o fewn telerau ac amodau'r Cod Rheolaeth Ariannol a gyhoeddwyd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, mae'n ofynnol i'r Bwrdd, drwy ei ddeiliad swydd dynodedig, baratoi datganiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol sy'n rhoi darlun cywir a theg o amgylchiadau presennol y Brifysgol, o'r gwarged neu'r diffyg ariannol a'r llif arian ar gyfer y flwyddyn honno.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol hyn, mae Bwrdd y Llywodraethwyr wedi sicrhau:

- bod polisiau cyfrifyddu addas yn cael eu dewis a'u cymhwyso'n gyson;
- bod dyfarniadau ac amcangyfrifon yn cael eu gwneud sy'n rhesymol ac yn ddoeth;
- bod safonau cyfrifyddu cymwys wedi'u dilyn, yn amodol ar unrhyw ymadawiadau materol a ddatgelir ac a eglurir yn y datganiadau ariannol;
- Caiff datganiadau ariannol eu paratoi ar sail pryder parhaus oni bai ei bod yn amhriodol rhagdybio y bydd y Brifysgol yn parhau i weithredu.

Mae Bwrdd y Llywodraethwyr wedi cymryd camau rhesymol i:

- sicrhau bod arian gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru yn cael ei ddefnyddio at y dibenion y rhoddwyd hwy ar eu cyfer yn unig ac yn unol â'r Cod Rheolaeth Ariannol gyda'r Cyngor Cyllido ac unrhyw amodau eraill y gall y Cyngor Cyllido eu rhagnodi o bryd i'w gilydd;
- sicrhau bod rheolaethau ariannol a rheoli priodol ar waith i ddiogelu arian cyhoeddus ac arian o ffynonellau eraill;
- diogelu asedau'r Brifysgol ac atal a chanfod twyll;
- sicrhau bod adnoddau a gwariant y Brifysgol yn cael eu rheoli'n ddarvoudus, yn effeithlon ac yn effeithiol.

Ar orchymyn y Bwrdd

Yr Athro C Carmichael Aitchison

Llywydd ac Is-Ganghellor
12 Rhagfyr 2022

Adolygiad Gweithredu ac Ariannol

Cwmpas y Datganiadau Ariannol

Mae'r datganiadau ariannol hyn yn ymwneud â'r flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2022 ac yn cynrychioli degfed Adroddiad Blynyddol y Brifysgol ers ei hymgorffori ym 1992. Mae'r datganiadau ariannol yn cyfuno prif weithgarwch y Brifysgol â gweithgarwch ei his-gwmnïau, ac fe'u paratowyd yn unol â'r Datganiad o Arfer a Argymhellir (SORP): Cyfrifyddu ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch 2019 ac yn unol â Safonau Adrodd Ariannol (FRS) 102.

Prif Weithgareddau

Prif weithgaredd y Brifysgol yw darparu addysg uwch o'i champysau yng Nghaerdydd a thrwy weithgareddau cydweithredol mewn rhannau eraill o'r DU a thramor. Mae portffolio'r Brifysgol yn ymestyn ar draws gweithgareddau israddedig, ôl-raddedig ac ymchwil ac fe'i hategir gan hyfforddiant, ymgynghoriaeth a chyfleoedd masnachol eraill a ddarperir i sefydliadau lleol, cenedlaethol a rhyngwladol. Mae'r Brifysgol hefyd yn darparu gwasanaethau cynadledda a phreswyl, ynghyd â chyfleusterau chwaraeon ac arlwyio, i fyfyrwyr a defnyddwyr allanol. Mae llawer o'r gweithgareddau masnachol hyn yn cael eu cynnal drwy is-gwmni Cardiff Met Company Ltd, sy'n rhoi'r elw trethadwy yn ôl i'r Brifysgol drwy'r cynllun Cymorth Rhodd.

Strategaeth Ariannol a Buddsoddi

Adolygodd a diweddarodd y Brifysgol ei Strategaeth Ariannol yn ystod mis Gorffennaf 2018. Amcanion allweddol y Strategaeth hon yw cynyddu ac amrywiaethu incwm; hyrwyddo cynaliadwyedd tymor hir; a gweithredu'n effeithlon ac yn effeithiol. Mae'r Strategaeth yn cynnwys amcanion perfformiad heriol i gefnogi dyheadau'r Brifysgol ar gyfer y dyfodol.

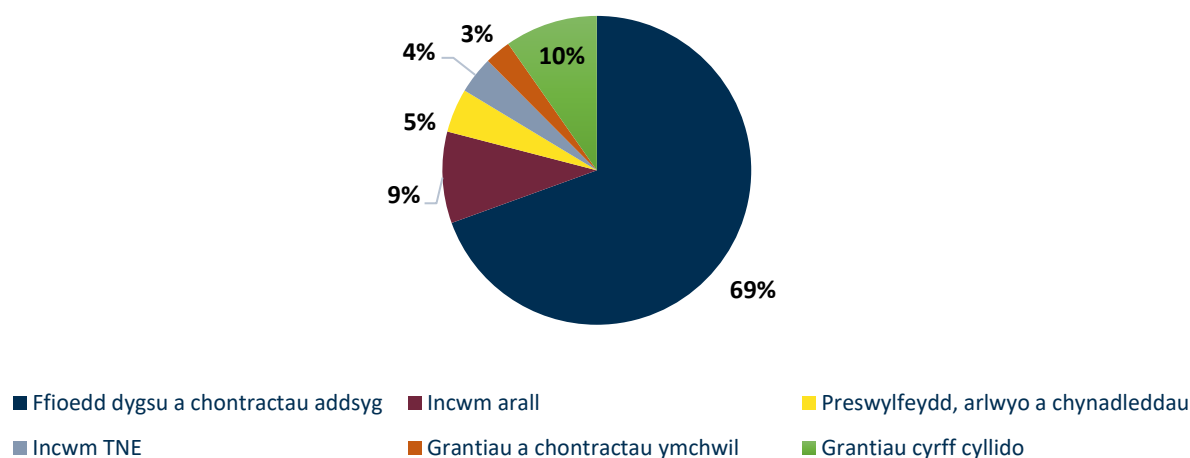
Canlyniadau ar gyfer y Flwyddyn

Mae cryfder y perfformiad ariannol ar gyfer y flwyddyn, a welodd incwm y grŵp yn cynyddu £14.9m i £137.2m (2021: £122.3m). Er bod pandemig Covid wedi cael effaith gyffredinol lai yn ystod y flwyddyn, roedd perfformiad masnachu'r brifysgol trwy ei gweithrediadau masnachol a chwaraeon yn parhau i gael ei effeithio, gyda gweithgarwch masnachu yn y meysydd hyn ond yn dychwelyd yn raddol i lefelau cyn-bandemig ar ddiwedd y flwyddyn. Mae'r canlyniadau ariannol ar gyfer y flwyddyn yn dangos bod y brifysgol wedi cyflawni diffyg cyfrifyddu o £709,000 (2021: Gwarged o £2.861m) a chynhyrchodd waged arian parod gweithredol (fel y diffinnir dros y ddeilen) o £19.5m (2021: £18.1m). Yn y cyfnod ers cyflwyno FRS102 yn ystod 2015/2016 bu gwahaniaeth amlwg rhwng cryfder cynhyrchu arian gweithredol y Brifysgol a'i chanlyniad cyfrifyddu, tuedd sydd wedi parhau yn ystod y flwyddyn gyfredol. Mae'r ystumiad hwn o'r canlyniadau ariannol wedi deillio o'r angen parhaus i gyfrif am daliadau diffyg pensiwn mewn perthynas â dau o dri chynllun pensiwn staff y brifysgol, sef Cynllun Pensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg (CVGPS), a Chynllun Blwydd-daliadau y Brifysgol (USS). Cyfanswm effaith gyfunol y taliadau diffyg pensiwn a ddeilliodd o'r ddau gynllun hyn oedd £14.8 miliwn (2021: £10.9m) yn ystod y flwyddyn. Waaeth bynnag y taliadau hyn, roedd cynhyrchu arian gweithredol yn gryf, a galluogodd hyn i'r Brifysgol gynyddu ei chronfeydd arian parod cronedig wrth gefn sylweddol. Mae'r canlyniadau ariannol hyn gryf ar gyfer y flwyddyn yn dangos perfformiad cadarn iawn, yn enwedig wrth edrych arnynt o safbwynt gweithredu yn ystod cyfnod sy'n dal i gael ei effeithio gan bandemig Covid.

Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr (parhad)**Adolygiad Gweithredu ac Ariannol (parhad)****Canlyniadau ar gyfer y Flwyddyn (parhad)**

Crynodeb o'r Canlyniadau Cyfunol	2021/22 £000	2020/21 £000
Incwm	137,176	122,289
Gwariant	137,885	119,428
(Diffyg) /Gwarged ar gyfer y flwyddyn	(709)	2,861
Yn cael ei hychwanegu yn ôl		
Dibrisiad	4,822	4,339
Darpariaeth Pensiwn	14,837	10,864
Symudiad Croniad Gwyliau Blynyddol	589	183
Gwarged Arian Gweithredol	19,537	18,246

Mae prif ffrwd incwm y grŵp yn deillio o ffioedd dysgu gan fyfyrwyr israddedig ac ôl-raddedig o'r DU a'r UE a oedd gyda'i gilydd yn gyfanswm o £67.1m (2021: £66.5m) ac yn cyfrif am 49% (2021: 54%) o gyfanswm yr incwm. Pan gynhwysir ffioedd rhyngwladol a chontractau addysgol, mae hyn yn codi i £100.6m (2021: £90.2m) a 73% (2021: 74%) o'r incwm; mae hyn yn gyson â'r flwyddyn flaenorol. Arhosodd ffioedd dysgu israddedig amser llawn ar gyfer myfyrwyr y DU wedi'u capio ar £9,000 yn ystod y flwyddyn, ac o ganlyniad i hyn ni chafwyd codiad chwyddiant i werth y ffi.

Dadansoddiad Incwm 2021-22

Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr (parhad)

Adolygiad Gweithredu ac Ariannol (parhad)

Yn ystod y flwyddyn, buddsoddodd y grŵp £10.7m (2021: £5.2m) yn ei seilwaith. O'r swm hwn, buddsoddwyd £6m yn yr ystâd, gan gynnwys buddsoddiad o £3m yn nhrydydd cam datblygu'r Ysgol Dechnolegau, cynlluniwyd dau gam pellach. Yn ogystal, buddsoddwyd gwariant o £4.7m mewn offer, gan gynnwys buddsoddiad o tua £2m mewn seilwaith TG a systemau corfforaethol, a buddsoddiad o £2.7m yn yr adrannau gwasanaethau academiaidd a phroffesiynol.

Cynyddodd asedau net £84.9m i £136.4 miliwn (2021: £51.5m). Roedd y cynnydd mewn asedau net yn ganlyniad dau ffactor, sef gostyngiad yn narpriaethau pensiwn y brifysgol o £71.1m i £48.7m (2021: £119.8m); a chynnydd net yn y sylfaen asedau o £13.8m a ddaeth yn sgil y perfformiad ariannol cryf yn ystod y flwyddyn.

Hylifedd ac Arian Parod

Ar ddiwedd y flwyddyn, roedd cyfanswm arian parod ac adnoddau buddsoddi tymor byr y grŵp yn dod i £62.6 miliwn (2021: £47.1m). Ariannwyd buddsoddiadau yn yr ystâd a'r seilwaith yn ystod y flwyddyn yn gyfan gwbl gan arian parod a gynhyrchwyd o weithgareddau gweithredu. Daeth cyfanswm ad-daliadau benthyciadau yn ystod y flwyddyn i £1.9m gan leihau dyled hirdymor y grŵp o £22.9 miliwn i £21.0m. Arweiniodd hyn at gymhareb gyfredol well, gyda dyled hirdymor fel% o'r incwm yn dod i gyfanswm o 15.3% (2021: 18.9%). Bydd y sylfaen ariannol gref yn sail i ddyheadau'r buddsoddi'r brifysgol yn y dyfodol.

Y Rhagolwg Ariannol

Yn ystod 2021-2022 cododd y brifysgol ffi ddysgu flynyddol o £9,000 ar fyfyrwyr israddedig cartref amser llawn a'r UE, o gymharu â'r ffi o £9,250 a oedd yn cael ei chodi mewn sefydliadau yn Lloegr. Mae'r ffi dysgu israddedig cartref amser llawn a'r UE yn parhau i gael ei rhewi ar gyfer 2022-2023 ar £9,000 yng Nghymru am yr unfed flwyddyn ar ddeg yn olynol ac ar £9,250 yn Lloegr.

O ystyried bod gwerth gwirioneddol y ffi israddedig amser llawn wedi lleihau'n sylweddol yn ystod y deng mlynedd diwethaf, mae'r diffyg mynegeio parhaus ar un o brif ffrydiau incwm y brifysgol yn achosi heriau cyllido i'r brifysgol a'r sector AU yn gyffredinol. Mae erydiad gwerth gwirioneddol y ffi israddedig wedi cael ei gyflymu yn ystod y flwyddyn ddiwethaf gan lefelau uchel o chwyddiant, sydd yn ei dro wedi rhoi pwysau ar gostau cyflog a chysylltiadau diwydiannol ar draws y sector. Ar hyn o bryd nid oes unrhyw arwydd y bydd unrhyw fynegeio yn cael ei gymhwyso i'r ffi israddedig amser llawn nac y bydd y ffi sy'n cael eu chodi gan sefydliadau yng Nghymru yn cyd-fynd â'r hyn a'r hyn sy'n cael ei chodi gan sefydliadau yn Lloegr. Yn yr un modd, ar ôl cyfnod hir o gyfraddau llog is nag erioed, mae'r duedd barhaus ar i fyny yn y Gyfradd Sylfaenol i frwydro yn erbyn chwyddiant wedi cynyddu cost benthycia, a disgwylir cynnydd pellach mewn cyfraddau llog. Os bydd y brifysgol yn cynyddu ei benthyciadau yn y dyfodol, rhagwelir y bydd y gyfradd llog yn sylweddol uwch na'r hyn sy'n berthnasol yn y gorffennol diweddar.

Er mwyn gweithredu'n gynaliadwy o dan yr amgylchiadau hyn, mae'r brifysgol wedi diweddarau ei Strategaeth ar gyfer y cyfnod 2022 tan 2030, gan ganolbwyntio'n barhaus ar dwf ac arallgyfeirio ei sylfaen incwm drwy ddatblygu rhaglenni academiaidd newydd a thrwy fuddsoddi pellach mewn gweithgarwch ymchwil ac arloesi, pob gweithgaredd o'r fath i gael ei gefnogi gan raglen fuddsoddi gwerth £150m mewn ystâd a seilwaith newydd ac wedi'i adnewyddu.

Statws Elusennol

Daeth y Brifysgol yn Elusen Gofrestredig (Rhif 1140762) ar 10 Mawrth 2011.

Aelodaeth o Fwrdd y Llywodraethwyr

Amlinellir aelodaeth y Bwrdd ar gyfer y flwyddyn 1 Awst 2021 i 31 Gorffennaf 2022 i'w gweld ar Dudalen 13 yr adroddiad hwn.

Dros y cyfnod adrodd, hawliodd llywodraethwyr £1,907 mewn treuliau. Roedd hyn yn cynnwys eitemau fel milltiroedd, trafniadaeth gyhoeddus, a ffioedd parcio i alluogi teithio i gyfarfodydd a gweithgareddau eraill ar ran y Brifysgol. Ni wneir unrhyw daliadau eraill i ymddiriedolwyr. Gellir dod o hyd i wybodaeth am drafodion trydydd parti cysylltiedig yn nodyn 7.

Archwilwyr Annibynnol

Yr archwilwyr annibynnol allanol ar gyfer y flwyddyn oedd PricewaterhouseCoopers LLP. Yr archwilwyr mewnol ar gyfer y flwyddyn oedd TIAA Ltd.

Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr (parhad) Adolygiad Gweithredu ac Ariannol (parhad)

Cyfle Cyfartal

Mae'r Brifysgol yn gweithio i sicrhau cydymffurfiaeth â deddfwriaeth cydraddoldeb ac mae wedi ymrwymo i integreiddio egwyddorion cydraddoldeb yn rhagweithiol yn ei holl weithgareddau. Mae Cynllun Cydraddoldeb Strategol wedi cael ei gytuno a'i weithredu. Mae'r Brifysgol yn weithgar wrth ehangu mynediad i addysg, ac wrth ddarparu dull cynhwysol o ddysgu, addysgu ac ymchwil.

Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith

Mae iechyd, diogelwch a lles staff a myfyrwyr yn hanfodol i lwyddiant y Brifysgol. Mae Pwyllgor Iechyd a Diogelwch y Brifysgol yn ystyried pob agwedd berthnasol ar iechyd, diogelwch a lles. Mae'r Pwyllgor yn derbyn adroddiadau monitro rheolaidd o archwiliadau cyfnodol o drefniadau rheoli iechyd a diogelwch ysgolion/unedau a mentrau a/neu faterion sy'n deillio o gyfarfodydd iechyd a diogelwch ysgolion/unedau. Yn ogystal, mae'r Pwyllgor yn lleadaenu'r wybodaeth ddiweddaraf am ddeddfwriaeth a chanllawiau ar arfer da ac yn monitro lefelau damweiniau a salwch staff. Cyflwynir Cofnodion y Pwyllgor i'r Bwrdd Academiaidd ac mae adroddiadau iechyd a diogelwch hefyd i'w gweld ym Mhwyllgor Archwilio'r Brifysgol. Darperir Adroddiad Iechyd a Diogelwch Blynyddol i Fwrdd y Llywodraethwyr drwy Bwyllgor Adnoddau, i'w alluogi i gyflawni ei rwymedigaeth statudol i sicrhau cydymffurfiaeth â deddfwriaeth iechyd a diogelwch.

Parhaodd y Brifysgol i weithredu rheolaethau Covid 19, yn unol â rheoliadau Llywodraeth Cymru a'r canllawiau cysylltiedig, i sicrhau bod staff, myfyrwyr ac aelodau o'r cyhoedd yn cael amgylchedd diogel.

Datganiad ynghylch Caethwasiaeth Fodern a Masnachu Pobl

Mae Prifysgol Metropolitan Caerdydd wedi ymrwymo i sicrhau nad oes unrhyw gaethwasiaeth fodern na masnachu pobl yn ei chadwyni cyflenwi nac mewn unrhyw ran o'i busnes. Mae polisiâu a gweithdrefnau'r Brifysgol yn dangos ei hymrwymiad i weithredu'n foesegol a chydag uniondeb yn ei holl fusnes. Mae Polisi 'Cadwyni Cyflenwi Moesegol' wedi bod yn rhan o'r swyddogaeth gaffael ers 2011. Adolygwyd a diweddarwyd y Polisi yn 2018 i sicrhau ei fod yn parhau i adlewyrchu arfer da perthnasol.

Mae polisiâu a gweithdrefnau gweithle'r Brifysgol, sydd wedi cael eu hadolygu a'u diwygio i sicrhau eu bod yn adlewyrchu bwriad Cod Ymarfer 'Cyflogaeth Foesegol mewn Cadwyni Gyflenwi' Llywodraeth Cymru. Mae'r polisiâu a'r gweithdrefnau hyn yn dangos ymrwymiad y Brifysgol i weithredu'n foesegol a chydag uniondeb yn ei holl gysylltiadau busnes drwy sicrhau nad yw caethwasiaeth fodern a masnachu pobl yn digwydd o fewn ei gweithluoedd neu weithgareddau busnes yn y DU ac yn rhyngwladol.

Yn ystod y flwyddyn dan sylw yn gyr adroddiad hwn, ymrwymodd y Brifysgol i sicrhau bod graddfeydd cyflog yr holl staff ar lefel y Cyflog Byw Cenedlaethol neu'n uwch. Cafodd y Brifysgol ei hachredu fel cyflogwr Cyflog Byw gan y Living Wage Foundation ym mis Tachwedd 2019 ac mae wedi talu'r gyfradd Cyflog Byw fel isafswm i'r holl staff ers mis Awst 2018.

Datganiad ynghylch Deddf Cyllid Troseddol

Mae Prifysgol Metropolitan Caerdydd a'i his-gwmnïau yn ymrwymo i sicrhau nad yw ei chyflogeion, ei hasiantiaid ac unigolion eraill cysylltiedig sy'n gweithredu ar ei rhan yn hwyluso efadu treth gan barti arall. Mae'r Brifysgol yn adolygu ei risgiau, a phrosesau a gweithdrefnau cysylltiedig, yn rheolaidd i sicrhau bod pob cam yn cael ei gymryd i atal efadu treth. Mae'r Brifysgol yn cynnwys risg efadu treth yn ei Chofrestr Risgiau. Mae'r risg yn cael ei hadolygu a'i diweddarau (o leiaf ddwywaith) bob blwyddyn. Mae hyn yn cynnwys adolygu rheolaethau i liniaru risgiau. Mae'r Brifysgol yn adolygu ei pholisïau a'i harweiniad ynglŷn â'r Ddeddf Cyllid Troseddol yn rheolaidd, yn unol â pholisïau tebyg (polisïau Gwrth-lwgrwobrwy, Atal Twyll a Llygredigaeth, Gwrth-wyngalchu Arian, a Rheoliadau Ariannol).

Datganiad o'r Effaith Hinsawdd

Mae Prifysgol Metropolitan Caerdydd wedi ymrwmo i leihau ei heffaith ar yr hinsawdd a'r amgylchedd. Rydym yn chwilio'n barhaus am ffyrdd o leihau ein heffaith gyda'n System Rheoli Amgylcheddol (EMS) (ISO 14001) sy'n cwmpasu holl weithgareddau'r Brifysgol o ynni a chyfleustodau i reoli gwastraff ac ailgylchu. Yn fwyaf arwyddocaol, mae'r gwaith yn cynnwys ymgorffori addysg ar gyfer datblygu cynaliadwy yn y cwricwlwm, mewn gweithgareddau ymchwil a menter a newid ymddygiadol/ymwybyddiaeth.

Un o'r cyfleoedd allweddol i leihau ein heffaith yw drwy reoli'r defnydd o ynni yn effeithlon ar draws ystâd y brifysgol. Mae Rheoli Ynni o fewn tîm yr Amgylchedd ac Ystadau yn golygu darparu amgylcheddau gweithio, addysgu a dysgu cyfforddus ar gyfer yr holl staff a myfyrwyr, tra ar yr un pryd yn rheoli'r ynni a ddefnyddir yn agos. Mae rhwydwaith o is-fesuryddion trydan, nwy a dŵr yn ein galluogi i ddeall y defnydd o ynni o fewn adeiladau unigol.

Mae'r Brifysgol wedi ymrwmo i adrodd ar ei chynnydd tuag at gyrraedd y targedau a nodir yn y Polisi a'r Strategaeth Cynaliadwyedd. Mae'r Strategaeth Gynaliadwyedd yn darparu fframwaith i gydfynd â'n huchelgeisiau a'n camau gweithredu mewn perthynas â chynaliadwyedd a datblygu cynaliadwy a gefnogir gan y Strategaeth Ymgysylltu Cynaliadwyedd. Rydym yn cyhoeddi Adroddiad Blynyddol ar Gynaliadwyedd a'r Amgylchedd sy'n rhoi manylion am lwyddiannau'r Brifysgol o ran cynaliadwyedd a'r cynlluniau ar gyfer y flwyddyn sydd i ddod.

Datganiad Budd Cyhoeddus Effaith Hinsawdd

Parhaodd y Brifysgol â'i ffocws ar ymgysylltu fel mecanwaith newid allweddol, gan ddefnyddio ei Diwrnodau Cymunedol fel darn canolog i ddod â chymuned y campws ynghyd â chymdogion a chymunedau lleol. Mae'r 'Diwrnodau Cymunedol' yn hyrwyddo partneriaethau cynaliadwyedd, ac yn cynnwys llawer o elusennau a busnesau bach, Marchnad Ffermwyr leol, masnachwyr entrepreneur myfyrwyr, stondinau gwybodaeth Rheoli Gwastraff Cyngor Caerdydd a Phrifysgol.

- Cynhelir Caffis Atgyweirio ar ddau gampws y Brifysgol yn fisol, gan roi cyfle i staff, myfyrwyr a'r gymuned leol gael trwsio eu heitemau sydd wedi torri am ddim. Mae'r caffis hefyd yn darparu cyngor a chyfleoedd gwirfoddoli, a gwasanaeth beicio/marcio diogelwch gan elusen leol a Heddlu De Cymru.
- Mae'r Brifysgol yn falch iawn o gael ei dynodi'n Hyb Casglu Sbwriel ar gyfer yr ardal leol. Mae hyn yn rhoi cyfle i unigolion a grwpiau fenthyg offer casglu sbwriel ar gyfer digwyddiadau yn y Ddinas. Mae Met Caerdydd hefyd yn cynnal ei ddigwyddiadau Casglu Sbwriel wythnosol ei hun.
- Mae'r Brifysgol yn un o noddwyr allweddol rhwydwaith beicio cyhoeddus y Ddinas, yn cynnal hybiau beicio ar bob un o'i champysau ac yn darparu 5,000 o aelodaeth am ddim i'w chymuned. Bydd cyfleusterau gwefru beiciau trydan a cheir yn cael eu hehangu yn 2022-23.
- Mae'r Brifysgol yn parhau i gefnogi a darparu cyllid tuag at Swyddog Cyswllt Myfyrwyr y Ddinas, Cardiff Digs, rôl sy'n cefnogi prifysgolion Caerdydd ac yn darparu cyfleoedd gwirfoddoli yn y ddinas, gan helpu mewn cymunedau lleol gyda chymorth a chynghor cymdogol.
- Llwyddodd y Brifysgol i adnewyddu statws Prifysgol Masnach Deg, gan gefnogi rhwydweithiau Masnach Deg Caerdydd a Masnach Deg Cymru. Mae'r wobwr yn cydnabod ystod eang o weithgareddau sy'n gweithio tuag at fyd mwy cyfiawn, teg a chynaliadwy i bawb. Mae hyn yn cynnwys gweithio i godi ymwybyddiaeth gyda myfyrwyr o faterion defnydd moesegol a chynaliadwy a chynyddu argaeledd cynnyrch Masnach Deg mewn allfeydd.
- Dathlodd Prifysgol Metropolitan Caerdydd ar ôl dringo 63 safle yn nhabl Cynghrair Werdd cynaliadwyedd annibynnol, gan ddod yn gydradd 5ed yn y DU (o 154 o brifysgolion) ac yn 1af yng Nghymru. Dyma'r unig dabl cynghrair cynhwysfawr ac annibynnol o brifysgolion y DU sydd wedi'u rhestru yn ôl perfformiad amgylcheddol a moesegol.

Ymrwymiad i Gynaliadwyedd

Ym mis Gorffennaf 2022 cymeradwyodd Bwrdd y Brifysgol Strategaeth Prifysgol newydd. Elfen allweddol o hyn yw sicrhau bod ein hymrwymiad i gynaliadwyedd a sero net yn parhau i fod ar flaen y gad yn ein gwaith; yn ein hystâd, ein gweithrediadau, ein haddysgu a'n hymchwil.

Mae'r Brifysgol bellach yn gweithio ar gynllun newydd i ddeall a chyflawni ei hymrwymiad o gampws sero net erbyn 2030. Mae Uwchgynllun Ystadau newydd yn cael ei ddatblygu ar hyn o bryd, i gyfrannu at ddyhead Campws 2030 y Brifysgol – gan ddarparu campws arloesol a chynaliadwy o ansawdd uchel. Bydd buddsoddiad sylweddol yn y blynyddoedd i ddod yn canolbwyntio ar adnewyddu ac ailbwrpasu ein hadeiladau a'n cyfleusterau presennol, yn hytrach nag adeiladu adeiladau newydd, gan leihau ein hól troed carbon.

Mae'r Brifysgol yn cymryd ei chyfrifoldebau amgylcheddol o ddifrif a'i nod yw rheoli ei gweithrediadau mewn ffyrdd sy'n amgylcheddol gynaliadwy, yn economaidd ymarferol ac yn gymdeithasol gyfrifol. Mae'n parhau i ymgorffori a chodi ymwybyddiaeth amgylcheddol trwy ddatblygu a hyfforddi ei weithwyr a galluogi myfyrwyr i archwilio a datblygu gwerthoedd, sgiliau a gwybodaeth am gynaliadwyedd trwy ymchwil, cwricwla a gweithgareddau allgyrsiol. Y nod yw datblygu amgylchedd gwaith ac astudio sy'n gydlynus yn gymdeithasol, yn amgylcheddol gyfrifol ac yn hollgynhwysol, sy'n ceisio ymgysylltu â staff, myfyrwyr a'r gymuned ehangach.

Yn ystod 2021/2022 fe wnath y Brifysgol wella ei safle yn sylweddol yng Nghynghrair Werdd flynyddol y prifysgolion, gan godi i'r 5ed safle yn y DU a'r 1af yng Nghymru. Mae hyn yn tynnu sylw at ein llwyddiannau mewn nifer o feysydd, gan gynnwys polisi cynaliadwyedd, archwilio a rheoli amgylcheddol, rheoli ynni, lleihau carbon ac ymgysylltu â chynaliadwyedd gyda'n staff a'n myfyrwyr.

Rydym wedi ymrwymo i wella cynaliadwyedd ein campws trwy ystod o bolisiau sy'n cwmpasu Teithio Busnes, Buddsoddi a Bancio Moesegol, Cadwyni Cyflenwi Moesegol, Masnach Deg, Caffael Cynaliadwy, Aer Glân, Rheoli Ynni a Charbon, yr Amgylchedd a Chynaliadwyedd, Bwyd Cynaliadwy a Bwyd Môr Cynaliadwy. Rydym wedi adolygu ein polisiau a'n strategaethau amgylcheddol a chynaliadwyedd gydag ymgynghoriad staff a myfyrwyr.

Yn ystod y flwyddyn buddsoddwyd mewn nifer o adeiladau ar bob un o'n campysau, pob un yn canolbwyntio ar wella profiad myfyrwyr wrth leihau allyriadau carbon. Buddsoddwyd dros £3m yng nghamau nesaf Ysgol Dechnoleg Caerdydd, gan gynnwys gwell gwydro, inswleiddio a gwresogi mewn adeilad a gafodd ei ailbwrpasu yn y 1960au. Parhawyd â'n rhaglen gynhwysfawr o fuddsoddi mewn goleuadau LED, awyru mecanyddol a boeleri a systemau gwresogi mwy effeithlon ar draws pob campws.

Rydym wedi parhau i leihau ein hallyriadau CO₂. Mae hyn wedi arwain at ostyngiad o 65% mewn allyriadau ers 2005/2006, ar frig perfformiad y sector. Yn y ddwy flynedd ddiwethaf mae ein hallyriadau carbon wedi lleihau 17.7% (2019/2020) a 13.5% (2020/2021). Er bod Covid wedi cael effaith sylweddol ar ein hystâd, felly yn lleihau defnydd, roedd ein gostyngiad yn uwch na'n cyfoedion.

Mae'r Brifysgol yn aelod o EAUC (Cymdeithas Amgylcheddol Prifysgolion a Cholegau), IEMA (Sefydliad Rheoli ac Asesu Amgylcheddol) ac yn ddiweddar mae wedi ymuno â Bwrdd Argyfwng Hinsawdd Caerdydd Un, gan weithio gyda phartneriaid ledled y rhanbarth.

Rydym wedi parhau i dyfu ein hamrywiaeth o fentrau ymgysylltu cynaliadwyedd ar gyfer ein staff a'n myfyrwyr, gan gynnwys Gweithdai Atgyweirio, Diwrnodau Cymunedol, Gweithdai Gwyrdd a Thwtio Sbwriel. Mae cyrsiau hyfforddiant Llythrennedd Carbon hefyd wedi cael eu treialu'n llwyddiannus gyda staff a myfyrwyr.

Yr Athro C Carmichael Aitchison

Llywydd ac Is-Ganghellor

12 Rhagfyr 2022

Llywodraethwyr a Chyfarwyddiaeth

Llywodraethwyr

Llywodraethwyr Annibynnol

Mr J Taylor (Cadeirydd)
 Mr N Capaldi
 Ms R Connolly
 Ms K Fiagbe
 Ms S Hendrickson-Brown
 Mr P Matthews
 Yr Athro M Nimmo
 Yr Athro K Nnoaham
 Ms M Owen-Jones
 Mr C Pilgrim
 Mr D Surdeau (wedi ymddiswyddo Gorffennaf 2022)
 Ms A Thorne
 Mr M Tossell
 Dr C Turner
 Mr S Waddington
 Mr D Warrender

Cyfnod yn y Swydd

1 Awst 2021 hyd heddiw
 9 Hydref 2018 hyd heddiw
 1 Awst 2021 hyd heddiw
 1 Awst 2021 hyd heddiw
 1 Mai 2020 hyd heddiw
 1 Mai 2020 hyd heddiw
 8 Mehefin 2020 hyd heddiw
 1 Awst 2021 hyd heddiw
 1 Mai 2020 hyd heddiw
 1 Awst 2021 hyd heddiw
 1 Awst 2021 i Gorffennaf 2022
 1 Awst 2021 hyd heddiw
 1 Awst 2021 hyd heddiw
 1 Awst 2017 hyd heddiw
 27 Tachwedd 2018 hyd heddiw
 27 Tachwedd 2018 hyd heddiw

Llywydd ac Is-Ganghellor

Yr Athro C Aitchison

1 Hydref 2016 hyd heddiw

Llywodraethwr y Bwrdd Academaidd

Swydd Wag
 Ms K Palmer

1 Awst 2021 i 1 Tachwedd 2021
 1 Tachwedd 2021 hyd heddiw

Myfyrwyr Lywodraethwyr

Ms V Gonavaram (Llywydd yr UM)
 Ms N Wrigley (Is-Lywydd yr UM)

1 Awst 2021 i 31 Gorffennaf 2022
 1 Awst 2021 i 31 Gorffennaf 2022

Staff Lywodraethwyr

Dr M James (Academaidd)
 Mr D Yearwood (Gwasanaethau Proffesiynol)

15 Hydref 2020 hyd heddiw
 28 Tachwedd 2019 hyd heddiw

Aelod Cyfetholedig Allanol o'r Pwyllgor Archwilio

Mr A Piper
 Ms L Winstone

1 Awst 2021 hyd heddiw
 1 Awst 2019 i 31 Gorffennaf 2022

Ysgrifennydd a Chlerc y Llywodraethwyr

Ms C Fraser

27 Ionawr 2020 hyd heddiw

Deiliaid Swydd Uwch Dynodedig

Yr Athro R Langford
 Yr Athro S Hanton
 Yr Athro J Boddington
 Yr Athro L Robinson
 Mr D Llewellyn

Dirprwy Is-Ganghellor
 Dirprwy Is-Ganghellor Ymchwil ac Arloesi
 Dirprwy Is-Ganghellor Ymgysylltu â Myfyrwyr
 Dirprwy Is-Ganghellor Partneriaethau ac Ymgysylltu Allanol
 Prif Swyddog (Adnoddau)

Medi 2021 hyd heddiw
 23 Ebrill 2012 hyd heddiw
 18 Medi 2017 hyd heddiw
 2 Hydref 2017 i 31 Awst 2021
 1 Ionawr 2020 hyd heddiw

Bwrdd Llywodraethwyr y Brifysgol

Llywodraethwyr Annibynnol

John Taylor CBE
*Cadeirydd y Bwrdd
Cadeirydd y Pwyllgor
Cynllunio Strategol a
Pherfformiad*

Dr Christopher Turner
*Is-gadeirydd y Bwrdd
Cadeirydd y Pwyllgor
Cydnabyddiaeth Ariannol*

Menai Owen-Jones
Is-gadeirydd y Bwrdd

Nick Capaldi OBE
*Uwch Lywodraethwr
Annibynnol
Cadeirydd y Pwyllgor
Llywodraethu ac
Enwebiadau*

Scott Waddington
*Cadeirydd y Pwyllgor
Archwilio*

David Warrender
Cadeirydd y Pwyllgor Adnoddau

Róisín Connolly
Llywodraethwr Annibynnol

Karen Fiagbe
Llywodraethwr Annibynnol

Sheila Hendrickson-Brown
Llywodraethwr Annibynnol

Paul Matthews
Llywodraethwr Annibynnol

Yr Athro Myra Nimmo
Llywodraethwr Annibynnol

Yr Athro Kelechi Nnoaham
Llywodraethwr Annibynnol

Llywodraethwyr Annibynnol (parhad)

Christopher Pilgrim
Llywodraethwr Annibynnol

David Surdeau
Llywodraethwr Annibynnol

Alison Thorne
Llywodraethwr Annibynnol

Matthew Tossell
Llywodraethwr Annibynnol

Llywodraethwyr Staff a Myfyrwyr

Yr Athro Cara Aitchison
Llywydd ac Is-Ganghellor

Dr Malcolm James
Llywodraethwr Staff Academaidd

Kirsty Palmer
Llywodraethwr Cynrychiolwyr y Bwrdd Academaidd

Denn Yearwood
*Staff Llywodraethwr
Gwasanaethau Proffesiynol*

Venky Gonavaram
*Myfyriwr Lywodraethwr
Llywydd: Cymuned a Materion*

Naomi Wrigley
*Myfyriwr Lywodraethwr
Is Lywydd: Llais Myfyrwyr*

Datganiad Llywodraethu Corfforaethol

Mae'r Brifysgol wedi ymrwymo i arddangos arfer gorau ym mhob agwedd ar lywodraethu corfforaethol. Mae'r Brifysgol yn gorfforaeth addysg uwch a ffurfiwyd yn ôl statud ac mae ganddi statws elusennol. Mae'r Brifysgol am ddangos bod ei llywodraethiant yn cael ei wneud mewn modd agored ac atebol a'i bod yn cydymffurfio ag arfer gorau o fewn y sector addysg uwch.

Mabwysiadwyd Siarter Llywodraethiant ar gyfer Prifysgolion yng Nghymru (a gyhoeddwyd ym mis Chwefror 2020) ac mae'r Brifysgol yn gweithio ar weithredu'r Siarter Llywodraethiant ar gyfer Prifysgolion yng Nghymru ac adolygu'r Ymrwymiad i Weithredu.

Mae'r Datganiad hwn yn disgrifio'r modd y mae'r Brifysgol wedi cymhwyso'r egwyddorion a amlinellir yng Nghod Llywodraethu Corfforaethol y DU (a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf 2018) yn ystod y flwyddyn a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r datganiadau ariannol. Diben hyn yw helpu'r sawl sy'n darllen yr adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol i ddeall sut mae'r egwyddorion hyn wedi cael eu cymhwyso.

Mae Bwrdd Llywodraethwyr y Brifysgol yn gyfrifoldeb am system gadarn o reoli risg, rheolaeth a llywodraethu. Mae'r system hon wedi'i chynllunio i reoli methu â chyflawni amcanion busnes, yn hytrach na dileu'r risg honno, a gall rhoi sicrwydd rhesymol yn unig, nid sicrwydd llwyr, yn erbyn camfynegiad neu golled o bwys. Mae'r llywodraethwyr yn cyflawni'r cyfrifoldeb hwn drwy'r camau canlynol:

- Adolygiad effeithiol gan y corff llywodraethu a phwyllgorau perthnasol, yn enwedig y Pwyllgor Archwilio, y Pwyllgor Llywodraethu ac Enwebiadau a'r Pwyllgor Adnoddau.
- Sicrhau bod systemau rheoli effeithiol ar waith sy'n cynnwys polisiâu, amcanion a chynlluniau, rheoli risgiau a chyfluoedd allweddol, monitro perfformiad ariannol a gweithredol, diogelu asedau yn ffisegol, gwahanu dyletswyddau, gweithdrefnau awdurdodi a chymeradwyo, a systemau gwybodaeth.
- Gwasanaeth archwilio mewnol ac allanol effeithiol.
- Nodi a rheoli risg sydd wedi'i ymgorffori ym mhob system fusnes.

Mae'n ofynnol i'r Brifysgol gydymffurfio â Chod Llywodraethu Addysg Uwch Pwyllgor Cadeiryddion y Brifysgol (cyhoeddwyd Medi 2020). Nodir dull gweithredu'r Brifysgol ar gyfer rheoli risg yn effeithiol isod:

- Mae'r Brifysgol yn canolbwyntio ar reoli risg yn weithredol fel rhan annatod o'r broses reoli ym mhob rhan o'r sefydliad.
- Mae'r Brifysgol yn nodi'n glir y risgiau amrywiol i gyflawni ei hamcanion drwy ei fframwaith rheoli risg. Gall y risgiau hyn fod yn strategol neu'n weithredol a gallant gyflwyno goblygiadau posibl i enw da'r Brifysgol, ei sefyllfa ariannol neu ei gweithrediadau arferol.
- Mae'r Brifysgol yn integreiddio rheoli risg yn y broses gynllunio flynyddol sy'n helpu'r Pwyllgor Gwaith i bennu a chydlynu gweithgareddau academiaidd a gweithgareddau eraill y Brifysgol.
- Mae'r Brifysgol yn annog pob rheolwr yn rhagweithiol i ystyried goblygiadau risg pob penderfyniad, contract neu brosiect mawr fel rhan arferol o'u gwaith bob dydd.
- Mae'r Pwyllgor Gwaith yn ymdrechu i nodi a chanolbwyntio ar risgiau uniongyrchol a rhai dros dro sydd â goblygiadau strategol, yn ogystal ag ar y risgiau mwy parhaol a sylweddol a nodir yng nghofrestr risgiau'r Brifysgol.
- Disgwylir i reolwyr gysylltu adnabod risg â gweithredu, p'un ai wrth liniaru'r risg neu mewn ymateb iddo.
- Mae'r Pwyllgor Gwaith yn gweithio gyda'r pum Deon Ysgol a Chyfarwyddwr adrannau Gwasanaethau Proffesiynol i annog a chefnogi rheoli risg yn effeithiol fel rhan o reolaeth arferol y sefydliad, ac yn benodol i'w helpu i nodi, gwerthuso, rheoli a rhoi gwybod am risg.
- Mae'r Bwrdd yn ei gwneud yn ofynnol i'r Pwyllgor Archwilio adolygu cofrestr risgiau'r Brifysgol bob tymor. Mae hyn wedyn yn cael ei adrodd i'r Bwrdd. Mae'r gofrestr risg yn nodi risgiau sylweddol ac yn cynnwys manylion am: diffiniad risg; perchennog risg; tebygolrwydd risg; effaith risg; sgôr RAG Gwyrdd Coch Ambr cyffredinol; ymateb i risg - trin, goddef neu derfynu; camau lliniaru; tuedd risg - cynyddu, lleihau neu ddigyfnewid; rheolwr risg; ac agosrwydd risg.

- Cytunodd y Pwyllgor Archwilio ar Strategaeth Archwilio a Chynllun Archwilio Mewnol ar gyfer 2021-22 ar ddechrau'r flwyddyn ariannol gyda'i Archwilwyr Mewnol. Roedd y Cynllun Archwilio Mewnol yn nodi'r dull arfaethedig sy'n seiliedig ar risg i

Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr (parhad)

Datganiad Llywodraethu Corfforaethol (parhad)

- rheolaeth fewnol, methodoleg y strategaeth archwilio a'r rhaglen dreigl o archwiliadau a oedd yn ymdrin â risgiau busnes, gweithredol a chydymffurfio yn ogystal â risg ariannol.
- Mae'r Pwyllgor Archwilio yn adolygu digonolrwydd y broses o reoli risg yn y Brifysgol yn rheolaidd wrth iddi barhau i gael ei datblygu.

Penododd y Brifysgol Archwilwyr Mewnol newydd drwy ei Phwyllgor Archwilio ar ddechrau'r flwyddyn ariannol 2021-22 am gyfnod cychwynnol o dair blynedd. Gwnaed y penodiad ar ôl i'r contract ddod i ben gyda'r darparwr gwasanaethau archwilio mewnol blaenorol ar ôl cyfnod o chwe blynedd. Dyfarnwyd y contract newydd yn dilyn ymarfer tendro allanol llawn. Cymeradwyodd y Pwyllgor Archwilio Siarter Archwilio Mewnol fel rhan o'i Strategaeth Archwilio a'i Gynllun Mewnol ar gyfer 2021-22. Roedd hyn yn unol â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus (PSIAS). Cafodd prosesau, systemau a ffyrdd o gefnogi gwaith archwilio effeithiol yn y Brifysgol eu hymgorffori'n llwyddiannus yn ystod y flwyddyn.

Asesodd yr Archwilwyr Mewnol newydd drefniadau rheoli risg y Brifysgol yn ystod 2021-22 gan roi barn bod lefel 'resymol' o sicrwydd wedi'i gyflawni. Roedd hyn yn welliant ar flynyddoedd blaenorol lle'r oedd lefel 'gymedrol' o sicrwydd wedi'i chyflawni yn 2020-21 a lefel 'gyfyngedig' o sicrwydd wedi'i chyflawni yn 2019-20.

Mae'r Bwrdd o'r farn bod proses barhaus ar gyfer nodi, gwerthuso a rheoli risgiau sylweddol y Brifysgol ar waith ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2022 a bod y broses hon yn dal i fod ar waith hyd at ddyddiad cymeradwyo'r Datganiadau Ariannol a'r Adolygiad Blynyddol. Mae'r broses yn cael ei hadolygu'n rheolaidd gan y Bwrdd ac mae'n cyd-fynd â'r canllawiau rheolaeth fewnol ar gyfer cyfarwyddwyr ar God Llywodraethu Corfforaethol y DU fel y'i diwygiwyd gan Grŵp Cyfarwyddwyr Cyllid Prydain.

Ni wnaeth Archwilwyr Mewnol newydd y Brifysgol asesu trefniadau llywodraethu corfforaethol y Brifysgol yn uniongyrchol fel rhan o'r Cynllun Archwilio Mewnol ar gyfer 2021-22. Roedd lefel 'sylweddol' o sicrwydd wedi'i gyflawni yn 2020-21. Bydd Bwrdd y Llywodraethwyr yn parhau i adolygu ei drefniadau rheoli risg a llywodraethu corfforaethol yn rheolaidd. Mae hyn yn cyd-fynd â chanllawiau ar gyfer cyfarwyddwyr a gynhwysir yng Nghod Llywodraethu Corfforaethol y DU fel y'i diwygiwyd gan Grŵp Cyfarwyddwyr Cyllid Prydain.

Crynodeb o Strwythur Llywodraethu Corfforaethol y Brifysgol

Mae Bwrdd Llywodraethwyr y Brifysgol yn cynnwys aelodau a benodir yn unol ag Erthyglau ac Offeryn Llywodraethu'r Brifysgol. Mae mwyafrif y Llywodraethwyr yn aelodau lleyg annibynnol sydd â gwybodaeth a phrofiad perthnasol mewn busnes a'r proffesiynau. Mae rôl Cadeirydd y Bwrdd wedi'i gwahanu oddi wrth Is-Ganghellor y Brifysgol. Nodir y materion hynny a gedwir yn benodol i'r Bwrdd er mwyn penderfynu arnynt yn Erthyglau ac Offeryn Llywodraethu'r Brifysgol. Cefnogir hyn gan fframwaith llywodraethu ehangach sy'n cynnwys Cynllun Dirprwyo cytunedig y Brifysgol, cylch gorchwyl pwyllgorau unigol a rheoliadau ariannol. Mae gan y Bwrdd gyfrifoldebau iddo'i hun am gyfeiriad strategol parhaus y Brifysgol, defnyddio adnoddau'n effeithiol ac effeithlon a chymeradwyo datblygiadau mawr ac mae'n derbyn adroddiadau rheolaidd gan uwch reolwyr.

Cyfarfu'r Bwrdd saith gwaith yn ystod 2021-22. Yn ystod y cyfnod hwn roedd y Bwrdd yn gweithredu pum Pwyllgor ar lefel llywodraethwr, sef:

- Pwyllgor Archwilio
- Pwyllgor Llywodraethu ac Enwebiadau
- Pwyllgor Cydnabyddiaeth Ariannol
- Pwyllgor Adnoddau
- Pwyllgor Cynllunio Strategol a Pherfformiad

Cyfansoddwyd pob pwyllgor yn ffurfiol gyda chylch gorchwyl ac roedd yr aelodaeth yn cynnwys aelodau annibynnol o'r Bwrdd yn unig neu'n bennaf. Yr oedd gan y Bwrdd a'i bwyllgorau restr glir o gyfarfodydd a chytunwyd ar raglen waith ar gyfer 2021-22. Cafodd cyfarfodydd ychwanegol eu cynnull ar sail eithriadol i gwrdd â phriodolaethau'r Brifysgol o ran gwneud penderfyniadau yn ôl y gofyn. Cynhaliwyd holl gyfarfodydd y Bwrdd a'i bwyllgorau o bell yn ystod 2021-22 ac eithrio cyfarfod y Bwrdd a gynhaliwyd ym mis Gorffennaf 2022. Hwn oedd y cyfarfod Bwrdd personol cyntaf i gael ei gynnal ers dechrau'r pandemig byd-eang.

Datganiad o Reolaeth Fewnol

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn adolygu'r broses ar gyfer sicrhau effeithiolrwydd y systemau ariannol a systemau rheoli mewnol (anacademaidd) eraill. Wrth wneud hyn, mae'r Pwyllgor Archwilio yn gwneud argymhellion ar benodi mewnol archwilio, adolygu eu hadroddiadau, gan gynnwys adroddiadau dilynol ar weithredu a chwmpas ac effeithiolrwydd eu gwaith. Mae'r Pwyllgor Archwilio hefyd yn gwneud argymhellion ar benodi archwiliadau allanol ac yn adolygu datganiadau ariannol y Brifysgol cyn eu cyflwyno i'r Bwrdd. Mae'r Pwyllgor Archwilio yn adolygu'r llythyr rheoli ac yn derbyn ac yn ystyried adroddiadau cynnydd ar feysydd risg sylweddol a nodwyd gan y Pwyllgor Gwaith. Yn ogystal, mae'r Pwyllgor Archwilio yn derbyn ac yn ystyried adroddiadau gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru gan eu bod yn effeithio ar fusnes y Brifysgol ac yn monitro ymlyniad â gofynion rheoliadol.

Penododd y Bwrdd Gadeirydd newydd i'r Pwyllgor Archwilio yn barod ar gyfer dechrau 2021-22. Mae Cadeirydd newydd y Pwyllgor yn aelod Annibynnol o Fwrdd y Llywodraethwyr a oedd eisoes yn aelod profiadol o'r Pwyllgor. Yn ogystal â'r Cadeirydd a dau aelod Annibynnol, roedd y Pwyllgor Archwilio hefyd yn cynnwys dau aelod cyfetholedig allanol yn ystod 2021-22 nad oeddent yn aelodau o'r Bwrdd ac a oedd felly'n darparu allanoldeb ychwanegol i drafodaethau'r Pwyllgor. Yn unol â gofynion blynyddoedd blaenorol a gofynion y Cod Rheolaeth Ariannol, ni chaniatawyd i unrhyw aelodau o'r Pwyllgor Archwilio wasanaethu ar y Pwyllgor Adnoddau. Er bod uwch aelodau o'r Gweithredwyr yn mynychu cyfarfodydd y Pwyllgor Archwilio yn ôl yr angen, nid oeddent yn aelodau o'r Pwyllgor.

Cyfarfu'r Pwyllgor Archwilio bedair gwaith yn ystod 2021-22 gyda phresenoldeb archwilwyr annibynnol mewnol ac allanol y Brifysgol fel y bo'n briodol. Cyfarfu'r Pwyllgor hefyd yn breifat ag Archwilwyr Mewnol y Brifysgol cyn pob cyfarfod a chyfarfod hefyd â'r Archwilwyr Annibynnol Allanol yn ôl yr angen.

Adolygiad o Effeithiolrwydd y Bwrdd

Comisiynodd y Bwrdd adolygiad cyfnodol allanol o'i effeithiolrwydd tua diwedd 2019-20 i sicrhau bod trefniadau llywodraethu'r Brifysgol yn effeithlon, yn effeithiol ac yn addas at y diben. Cynhaliwyd 'Adolygiad Effeithiolrwydd y Bwrdd' cynhwysfawr yn 2020-21 gan Halpin Partnership Ltd ac ystyriodd a derbyniodd y Bwrdd adroddiad manwl gydag argymhellion clir. Yn ystod 2021-22 gwnaed cynnydd sylweddol ar weithredu argymhellion adolygu gyda llawer o'r gwaith yn cael ei oruchwyllo gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Enwebiadau, roedd hyn yn cynnwys:

- Moderneiddio Erthyglau Llywodraethu ac Offeryn Llywodraethu'r Brifysgol - cymeradwywyd fersiynau newydd drafft gan y Bwrdd ar gyfer ystyriaeth arfaethedig gan Lywodraeth Cymru a'r Cyfrin Gyngor.
- Gweithredu Cynllun Dirprwy newydd y Brifysgol - cymeradwywyd Cynllun newydd gan y Bwrdd ym mis Gorffennaf 2021 yn barod ar gyfer 2021-22. Cafodd y Cynllun ei adolygu ymhellach gan y Bwrdd ym mis Gorffennaf 2022 yn barod ar gyfer 2022-23.
- Cyflwyno rôl Uwch Lywodraethwr Annibynnol (SIG) o fewn trefniadau llywodraethu'r Brifysgol – penododd y Bwrdd Gadeirydd y Pwyllgor Llywodraethu ac Enwebiadau yn SIG ym mis Hydref 2021.
- Cyflwyno trefniadau arfarnu blynyddol ar gyfer y Cadeirydd a'r Llywodraethwyr - cyflwynwyd y trefniadau hyn ar gyfer 2021-22 gyda holl arfarniadau'r llywodraethwyr yn cael eu cwblhau yn ystod misoedd Mehefin, Gorffennaf ac Awst 2022.
- Cynigion ar aelodaeth y Bwrdd, sgiliau, hyfforddiant a datblygiad gan gyfeirio at amrywiaeth cydraddoldeb a chynhwysiant – Penodwyd cyfanswm o 10 aelod newydd i'r Bwrdd yn 2021-22. Roedd hyn yn cynnwys Cadeirydd newydd, 6 Llywodraethwr Annibynnol lleig newydd, 2 Fyfyriwr Lywodraethwr newydd ac 1 Cynrychiolydd o'r Bwrdd Academiaidd Annibynnol.
- Goruchwyliodd y Pwyllgor Llywodraethu ac Enwebiadau waith ar y broses recriwtio a'r rhaglen gysylltiedig o sefydlu, hyfforddi a datblygu yn ystod 2021-22. Cydnabu'r Pwyllgor bwysigrwydd EDI yn ei waith a bydd yn datblygu cynigion pellach i hyrwyddo a chefnogi Llywodraethwyr EDI ymhellach yn ystod 2022-23. Bydd hyn yn cyd-fynd â chanllawiau a ddatblygwyd yn ddiweddar gan sector AU Cymru.

- Cynigion ar gyfer gwell trefniadau rheoli busnes ar gyfer cyfarfodydd y Bwrdd a Phwyllgorau - cyflwynwyd y rhain drwy gydol y flwyddyn ac roeddent yn cynnwys sefydlu rhag-gyfarfodydd gosod agenda gyda chadeiryddion pwyllgorau, cyflwyno rhaglenni gwaith y Bwrdd a'r Pwyllgorau, a chwblhau gwerthusiad llywodraethwyr o berfformiad pwyllgorau.
- Mwy o ffocws y Bwrdd ar nodau strategol a diwylliannol y Brifysgol – sefydlodd y Bwrdd Bwyllgor Cynllunio a Pherfformiad Strategol ar ddechrau 2021-22. Rhoddodd y Pwyllgor gymorth effeithiol i'r Bwrdd wrth ddatblygu Cynllun Strategol newydd y Brifysgol ar gyfer 2022-2030 dan y teitl 'Strategaeth 2030'. Drwy gydol y flwyddyn, bu'r Bwrdd yn ystyried meysydd amrywiol a gwmpesir gan y Cynllun Strategol newydd drwy gymysgedd o gyfarfodydd ffurfiol a sesiynau briffio (gan gynnwys gweledigaeth, gwerthoedd, blaenoriaethau thematig, blaenoriaethau strategol, galluogwyr a dangosyddion perfformiad allweddol arfaethedig). Cymeradwywyd y Cynllun Strategol newydd gan y Bwrdd ym mis Gorffennaf 2022.
- Cynigion i gefnogi gwaith effeithiol rhwng y Bwrdd a'r Weithrediaeth - roedd hyn yn cynnwys cymeradwyo a chyhoeddi Datganiad o Berthynas rhwng y Bwrdd a'r Weithrediaeth yn unol â'r arfer gorau ym mis Chwefror 2022. Roedd hyn hefyd yn cynnwys gweithgarwch sefydlu, hyfforddi a datblygu ar y cyd rhwng y Bwrdd a'r Weithrediaeth, sesiynau briffio drwy gydol y flwyddyn a diwrnod i ffwrdd ym mis Gorffennaf 2022.
- Cynigion ar sut i weithredu argymhellion allweddol yr Adolygiad Llywodraethu o Brifysgolion yng Nghymru (Adolygiad Camm) – Mabwysiadodd y Bwrdd yr Adolygiad a Siarter Llywodraethiant Cymru gysylltiedig yn ffurfiol ym mis Mai 2021. Adolygodd y Pwyllgor Llywodraethu ac Enwebiadau gynnydd o ran gweithredu argymhellion yr Adolygiad ym mhob un o'i gyfarfodydd yn ystod 2021-22.

Ar yr adeg y cynhaliwyd yr Adolygiad o Effeithiolrwydd y Bwrdd yn 2020-21, aseswyd trefniadau llywodraethu'r Brifysgol yn erbyn Fframwaith Aeddfedrwydd Llywodraethu. Roedd pedair lefel i'r Fframwaith: (i) Methu; (ii) Gwella; (iii) Da; a (iv) Leading Edge. Ar y pryd, amlygodd yr adolygiad fod trefniadau llywodraethu'r Brifysgol yn cael eu graddio fel '(ii) Gwella'. Ym mis Chwefror 2022 ail-aseswyd trefniadau llywodraethu'r Brifysgol fel 'Gwella er Da', gyda thystiolaeth gref i ddangos y gellid cyflawni cynnydd i 'Da' yn gyflym.

Siarter Llywodraethiant ar gyfer Prifysgolion yng Nghymru ac Ymrwymiad i Weithredu

Adolygodd y Pwyllgor Llywodraethu ac Enwebiadau gynnydd o ran gweithredu'r Siarter Llywodraethiant ar gyfer Prifysgolion yng Nghymru a'r Ymrwymiad i Weithredu cysylltiedig ym mhob un o'i gyfarfodydd yn ystod 2021-22. Roedd cynnydd yn cael ei adrodd yn rheolaidd i'r Bwrdd drwy Gadeirydd y Pwyllgor ac Adroddiadau Cryno o drafodion y Pwyllgor.

Sefydlu, Datblygu a Gwella Effeithiolrwydd

Mae Bwrdd y Brifysgol yn adolygu ei effeithiolrwydd drwy'r Pwyllgor Llywodraethu ac Enwebiadau yn gyson. Manylir ar y mesurau allweddol a gynhaliwyd yn 2021-22 yn yr adran ar 'Adolygiad Effeithiolrwydd y Bwrdd' a nodir uchod. Yn ystod 2021-22 canolbwyntiwyd yn helaeth ar sefydlu, hyfforddi a datblygu aelodau'r Bwrdd wrth i gyfanswm o 10 aelod newydd gael eu penodi i'r Bwrdd. Roedd hyn yn cynnwys Cadeirydd newydd, 6 Llywodraethwr Annibynnol lleig newydd, 2 Fyfyriwr Lywodraethwr newydd ac 1 Llywodraethwr Cynrychioliadol y Bwrdd Academiaidd. Roedd gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Enwebiadau gyfrifoldeb dros ddatblygu'r Rhaglen Sefydlu, Hyfforddi a Datblygu i sicrhau ei bod yn cael ei harwain gan aelodau ac yn addas at y diben.

Roedd y Rhaglen yn ceisio mynd i'r afael ag anghenion corfforaethol y Brifysgol yn ogystal â buddiannau penodol y Llywodraethwyr. Helpodd hyn i gynnal a sefydlu lefel uchel o wybodaeth a dealltwriaeth ymhlith pob Llywodraethwr ar yr amgylchedd AU, yn ogystal â gwaith mewnol y Brifysgol.

Argymhellodd a chymeradwyodd y Pwyllgor ystod a chwmpas yr hyfforddiant a ddarperir. Roedd y rhaglen a ddarparwyd yn ystod 2021/2022 yn cynnwys:

- Cyfarfodydd unigol rhwng y Llywodraethwyr a'r Cadeirydd.
- Cyfarfodydd unigol rhwng y Llywodraethwyr a'r Is-Ganghellor.
- Cyfarfodydd unigol rhwng Llywodraethwyr, Ysgrifennydd y Brifysgol, a'r Pennaeth Llywodraethu.
- Digwyddiad anffurfiol wyneb yn wyneb a thaith o amgylch Campws Llandaf.
- Taith wyneb yn wyneb o Gampws Cyncoed ynghyd â sesiwn friffio ar Strategaeth Datblygu Ystadau.

- Diwrnod i Ffwrdd Llywodraethwyr wyneb yn wyneb; a
- Briffiau penodol ar:
 - Rôl Llywodraethwyr mewn Addysg Uwch.
 - Cyflwyniad i'r Brifysgol a Grŵp Gweithredol yr Is-Ganghellor.
 - Strwythurau Cyllid ac Is-gwmnïau y Brifysgol.
 - Y Ddyletswydd Atal.
 - Hyrwyddo Cydraddoldeb Hiliol ym Met Caerdydd.
 - Darparu Addysg Cyfrwng Cymraeg.
 - Datblygiad Strategaeth newydd y Brifysgol dan y teitl 'Strategaeth 2030'.
 - Datblygu'r Strategaeth Datblygu Ystadau newydd a'r Uwchgynllun Ystadau cysylltiedig.
 - Gwasanaethau Myfyrwyr.

Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant

Mae gan y Bwrdd drwy ei Bwyllgor Llywodraethu ac Enwebiadau y nod datganedig o gyflawni Bwrdd sy'n adlewyrchu amrywiaeth y rhanbarth y mae'n ei wasanaethu. Mae'r Bwrdd wedi sicrhau cydbwysedd effeithiol rhwng y rhywiau dros nifer o flynyddoedd ac mae hefyd wedi gwella lefelau amrywiaeth. Mae cyfansoddiad y Bwrdd yn cymharu'n weddol ffafriol â'r sector AU. Fodd bynnag, mae'r Bwrdd yn cydnabod bod angen gwneud rhagor o waith CACH Llywodraethwyr. Bydd hyn yn cael ei wneud yn 2022-23 a bydd yn cyd-fynd â chanllawiau a ddatblygwyd yn ddiweddar gan sector AU Cymru i adeiladu ar y cynnydd a gyflawnwyd hyd yma. Bydd y gwaith ar CACH Llywodraethwyr yn cael ei ddefnyddio i lywio recriwtio Bwrdd yn y dyfodol, gan gynnwys y rownd nesaf yn barod ar gyfer 2023-24.

Datganiad Blynyddol ar Gydnabyddiaeth Ariannol

Mae Bwrdd Llywodraethwyr Prifysgol Metropolitan Caerdydd yn goruchwyllo Pwyllgor Taliadau ar wahân ac yn unol â'i gylch gorchwyl, mae'r pwyllgor yn ystyried pob agwedd ar gydnabyddiaeth ariannol i uwch staff y Brifysgol.

Mae aelodaeth y Pwyllgor Taliadau yn cynnwys;

- Llywodraethwr Annibynnol (Cadeirydd y Pwyllgor Taliadau)
- Llywodraethwr Annibynnol/Cadeirydd Bwrdd y Llywodraethwyr
- 3 Llywodraethwr Annibynnol

Mae'r Pwyllgor Taliadau yn ystyried ac yn penderfynu ar faterion sy'n ymwneud â thâl a thelerau ac amodau staff uwch y Brifysgol. Mae'n ymgymryd â rôl graffu ac yn sicrhau bod y trefniadau tâl ar gyfer pob deiliad uwch swydd yn cefnogi nodau strategol y Brifysgol ac yn galluogi recriwtio, ysgogi a chadw staff uwch tra hefyd yn cydymffurfio â gofynion rheoleiddio ac arfer gorau.

Mae'r Pwyllgor Cydnabyddiaeth Ariannol yn cyfarfod ddwywaith y flwyddyn, gan adrodd i'r Corff Llywodraethol. Mae'n cyflwyno adroddiad blynyddol i Fwrdd y Llywodraethwyr sy'n ceisio rhoi sicrwydd i'r corff llywodraethu bod y Pwyllgor Taliadau yn cyflawni ei gyfrifoldebau i bob pwrpas.

Mae'r Pwyllgor Taliadau wedi dirprwyo awdurdod i ystyried a chymeradwyo materion sy'n ymwneud â chydabyddiaeth ariannol staff uwch (gan gynnwys yr Is-Ganghellor) yn unol â'r Fframwaith Polisi Cydnabyddiaeth Ariannol Staff Uwch. Er bod yr Is-Ganghellor wedi'i restru fel bod 'yn bresennol' mewn cyfarfodydd, mae cylch gorchwyl y Pwyllgor Taliadau yn glir na fyddant yn bresennol yn ystod trafodaeth sy'n ymwneud â'u tâl eu hunain.

Mae'r Pwyllgor Taliadau yn adolygu ei gylch gorchwyl bob blwyddyn i sicrhau bod ei gylch gwaith yn cyd-fynd yn briodol â chod ymarfer CUC yn ogystal â gofynion CCAUC. Cwblhawyd yr adolygiad ym mis Rhagfyr 2021 gan sicrhau bod Prifysgol Metropolitan Caerdydd yn cydymffurfio'n llawn â'r Cod hwn. O ganlyniad, diweddarwyd Cylch Gorchwyl y Pwyllgor Taliadau, a mabwysiadwyd Fframwaith Polisi Cydnabyddiaeth Staff Uwch. Mae'r Pwyllgor Cydnabyddiaeth Ariannol yn gweithredu yn unol â'r Fframwaith hwn. Mae'n adolygu ystod o ddata a gwybodaeth gan gynnwys hanes cyflog, cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant, data meincnodi cymharydd, a pherfformiad unigol yn erbyn amcanion a mesurau llwyddiant y cytunwyd arnynt.

Cyflwynir datganiad polisi tâl blynyddol ochr yn ochr â'r adroddiad blynyddol i Fwrdd y Llywodraethwyr. Cyhoeddir y datganiad blynyddol hwn ar wefan y Brifysgol ac mae'n nodi'r canlynol:

- Rhestr o ddeiliaid swyddi o fewn cylch gwaith y Pwyllgor;
- Polisi'r Brifysgol ar dâl deiliaid swyddi o fewn cylch gwaith y Pwyllgor;
- Nifer cyflog yr Is-Ganghellor a chanolrif enillion holl weithlu'r sefydliad, a Esboniad o'r trefniadau cyflog ar gyfer yr holl staff eraill

Ar ddechrau pob blwyddyn academiaidd, mae amcanion perfformiad yr Is-Ganghellor, sy'n cynnwys mesurau llwyddiant, yn cael eu cytuno a'u cymeradwyo gan y Pwyllgor Taliadau.

- Cynhelir trafodaethau perfformiad tymhorol rhwng Cadeirydd Bwrdd y Llywodraethwyr a'r Is-Ganghellor.
- Mae adolygiad perfformiad diwedd blwyddyn yn cael ei gwblhau, lle gofynnir am adborth gan randdeiliaid ehangach.
- Cyflwynir ystod o ddata a gwybodaeth gymharol ar gydnabyddiaeth ariannol yr Is-Ganghellor i'r Pwyllgor Taliadau ac mae Cyfarwyddwr Gwasanaethau Pobl yn mynychu'r cyfarfod i roi arweiniad.
- Mae Cadeirydd Bwrdd y Llywodraethwyr yn cyflwyno crynodeb o berfformiad yr Is-Ganghellor yn erbyn yr amcanion a'r mesurau llwyddiant y cytunwyd arnynt, ynghyd â chynnig cydnabyddiaeth ariannol.
- Wrth ystyried argymhelliad Cadeirydd Bwrdd y Llywodraethwyr i'r Pwyllgor ac a oes cyfiawnhad dros hynny, mae'r Pwyllgor yn adolygu ystod o ddata a gwybodaeth, gan gynnwys

- Hanes cyflog yr Is-Ganghellor;

- Sut mae tâl yr Is-Ganghellor yn cymharu ag Is-Ganghellorion eraill ar draws grwpiau cymharu sefydliadau (yn ôl incwm a maint);
- Sut mae cyflog presennol yr Is-Ganghellor yn cymharu â chyflog staff eraill y Brifysgol fel nifer luosog o gyflog sylfaenol yr Is-Ganghellor o'i gymharu â chanolrif enillion staff cyfan y Brifysgol;
- Perfformiad yr Is-Ganghellor a'r Brifysgol dros gyfnod yr adolygiad; a'r
- Cyd-destun y mae'r Brifysgol yn gweithredu ynddo

Roedd y cyfnod rhwng 2018 a 2021 yn rhyfeddol. Cyflawnodd y Brifysgol ganlyniadau da i fyfyrwyr, hyfywedd ariannol, twf a diwylliant sefydliadol cadarnhaol. Dyfarnwyd Gwobr Prifysgol y Flwyddyn yng Nghymru i'r Brifysgol yn 2021. Dyfarnwyd Prifysgol y Flwyddyn y DU ac Iwerddon 2021-22 gan y Times Higher UK i'r Brifysgol. Roedd y cyflawniadau niferus hyn hyd yn oed yn fwy arwyddocaol, wrth iddynt gael eu cyflawni yn erbyn cefndir pandemig y Coronafeirws.

Manylir ar gymhareb tâl a chyflog canolrifol yr Is-Ganghellor ar gyfer y flwyddyn ariannol 2021-2022 yn nodyn 7 o'r nodiadau i'r datganiadau ariannol.

Dangosyddion Perfformiad Allweddol

Mae'r Brifysgol yn defnyddio nifer o Ddangosyddion Perfformiad Allweddol (DPA) i gynorthwyo i fonitro'r Brifysgol yn erbyn ei hamcanion. Dangosir Dangosyddion Perfformiad Allweddol y Brifysgol ar gyfer 2021-22 isod.

Myfyrwyr	
Rhifau	Canlyniadau
9,692 o geisiadau 8,339 o israddedigion i gyd 4,132 o ôl-raddedigion i gyd 22% o fyfyrwyr tramor	- Mae 72% o fyfyrwyr yn fodlon (ACF 2022) - Enillodd 76.7% radd Gyntaf neu 2:1 (21-22) - Mae 71.4% o raddedigion mewn cyflogaeth lefel broffesiynol neu'n astudio ymellach 15 mis ar ôl cwblhau eu cwrs (18-19) - Prifysgol Metropolitan Caerdydd wedi'i gosod yn 72ain allan o 130 o brifysgolion yn y Complete University Guide 2023

Staffio	
Cyfanswm Staff (CALI) 1,368	Staff Academaidd (CALI) 544

Dangosyddion Perfformiad Allweddol (parhad)**Dangosyddion Perfformiad Allweddol Myfyrwyr**

DPA	Llwyddiant graddau israddedig – y gyfran sy'n cael gradd dosbarth 1af/2:1	
Mesur	Llwyddiant wrth gefnogi myfyrwyr yn eu profiad dysgu	
Blwyddyn	2021-22	2020-21
	76.7%	84.5%

DPA	Boddlonrwydd Myfyrwyr	
Mesur	Boddlonrwydd Myfyrwyr	
Blwyddyn	2021-22	2020-21
	72%	76%

DPA	Cymhareb Staff / Myfyrwyr	
Mesur	Nifer y Myfyrwyr fesul aelod o staff academiaidd	
Blwyddyn	2021-22	2020-21
	19.9	18.1 (ailddatgan)

Dangosyddion Perfformiad Allweddol (parhad)

DPA	Canran y myfyrwyr o gefndiroedd difreintiedig	
Mesur	Llwyddiant wrth ddenu grwpiau heb gynrychiolaeth ddigonol i addysg uwch, drwy Fynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC)	
Blwyddyn	O Ardaloedd MALIC	Ddim o Ardaloedd MALIC
21/22	40%	60%
20/21	40%	60%

DPA	Canran y Myfyrwyr Gwrywaidd a Benywaidd	
Mesur	Cydbwysedd o ran rhywedd	
Blwyddyn	Gwrywaidd	Benywaidd
21/22	48%	52%
20/21	46%	54%

DPA	Cyfran y myfyrwyr sy'n BME	
Mesur	Cyfraddau cyfranogiad myfyrwyr BME yn y Brifysgol	
Blwyddyn	BME	Gwyn
21/22*	14%	86%
20/21	24%	76%

Amrywiaeth – Myfyrwyr

*Mae maes ethnigrwydd yn faes HESA gorfodol ar gyfer myfyrwyr sy'n hanu o'r DU ac Ynys y Sianel. Nid yw'n orfodol i fyfyrwyr o'r tu allan i'r DU.

DPA	Myfyrwyr Rhyngwladol	
Mesur	Y gallu i ddenu myfyrwyr rhyngwladol/hyrwyddo amrywiaeth myfyrwyr	
Blwyddyn	Cartref/UE	Tramor
21/22	78%	22%
20/21	85%	15%

Dangosyddion Perfformiad Allweddol (parhad)**Amrywiaeth – staff**

DPA	Rhywedd	
Mesur	Cydbwysedd rhywedd Staff (Cyfrif Pennau)	
Blwyddyn	Gwrywaidd	Benywaidd
2022	41%	59%
2021	42%	58%

DPA	Menywod mewn swyddi uwch	
Mesur	Aelodau benywaidd o staff mewn swyddi uwch	
Blwyddyn	2022	2021
	34 (36.2%)	28 (37.8%) (wedi ailddatgan)

Niferoedd Myfyrwyr – 2021-22

Pob Myfyriwr		Cartref/UE	Cartref/CALI yr UE	Tramor	Tramor CALI	Cyfanswm	Cyfanswm CALI
Israddedig	Llawr amser	7,541	7,166	393	357	7,934	7,523
	Rhan Amser	403	99	2	1	405	100
	Cyfanswm	7,944	7,265	395	358	8,339	7,623
Ôl-raddedig a Addysgir	Llawr amser	1,055	940	2,305	1,678	3,360	2,618
	Rhan Amser	486	180	10	60	496	240
	Cyfanswm	1,541	1,120	2,315	1,738	3,856	2,858
Ôl-raddedig Ymchwil	Llawr amser	66	55	24	16	90	71
	Rhan Amser	155	65	31	14	186	79
	Cyfanswm	221	120	55	30	276	150
Cyfanswm		9,706	8,505	2,765	2,126	12,471	10,631

Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol i Gorff Llywodraethu Prifysgol Metropolitan Caerdydd (y "sefydliad")

Adroddiad ar yr archwiliad o'r datganiadau ariannol

Barn

Yn ein barn ni, mae datganiadau ariannol grŵp a datganiadau ariannol rhiant-sefydliad Prifysgol Metropolitan Caerdydd (y "datganiadau ariannol"):

- yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa'r grŵp a'r rhiant-sefydliad ar 31 Gorffennaf 2019, ac o incwm a gwariant, enillion a cholledion, a newidiadau i gronfeydd wrth gefn y grŵp a'r rhiant-sefydliad a llifoedd arian y grŵp ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;
- wedi cael eu paratoi'n briodol yn unol â'r Arferion Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig (Safonau Cyfrifyddu'r Deyrnas Unedig, sy'n cynnwys FRS 102 "Y Safon Adrodd Ariannol sy'n berthnasol yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon", a chyfraith berthnasol);
- wedi cael eu paratoi'n briodol yn unol â gofynion y Datganiad ynghylch Arferion a Argymhellir – Cyfrifyddu ar gyfer Addysg Bellach ac Addysg Uwch; ac
- wedi cael eu paratoi yn unol â gofynion Deddf Elusennau 2011.

Rydym wedi archwilio'r datganiadau ariannol, a gynhwysir yn yr Adroddiad Blynyddol a'r Datganiadau Ariannol (yr "Adroddiad Blynyddol"), sy'n cynnwys: Datganiadau o'r Sefyllfa Ariannol Gyfunol a Sefyllfa Ariannol y Brifysgol ar 31 Gorffennaf 2022; Datganiadau o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Cyfunol ac Incwm a Gwariant Cynhwysfawr y Brifysgol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; Datganiadau o Newidiadau i Gronfeydd Wrth Gefn Cyfunol a Chronfeydd Wrth Gefn y Brifysgol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; y Datganiad Llif Arian Cyfunol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; y Datganiad o Brif Bolisiau Cyfrifyddu; a'r nodiadau i'r datganiadau ariannol.

Sail i'r farn

Cynaliasom ein harchwiliad yn unol â'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (y Deyrnas Unedig) ("ISAs (y Deyrnas Unedig)") a chyfraith berthnasol. Disgrifir ein cyfrifoldebau o dan ISAs (y Deyrnas Unedig) ymhellach yn y rhan o'n hadroddiad sy'n ymdrin â chyfrifoldebau'r Archwilwyr wrth archwilio'r datganiadau ariannol. Credwn fod y dystiolaeth archwilio yr ydym wedi'i chael yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail ar gyfer ein barn.

Annibyniaeth

Arhosom yn annibynnol ar y grŵp yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'n harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y Deyrnas Unedig, sy'n cynnwys Safon Foesegol y Cyngor Adrodd Ariannol (FRC), ac rydym wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn.

Casgliadau sy'n ymwneud â phryder parhaus

Yn seiliedig ar y gwaith a gyflawnwyd gennym, nid ydym wedi nodi unrhyw ansicrwydd perthnasol yn ymwneud â digwyddiadau neu amodau a allai, yn unigol neu ar y cyd, daflu amheuaeth sylweddol ar allu'r grŵp a'r rhiant sefydliad i barhau fel pryder parhaus am gyfnod o ddeuddeg mis o leiaf o'r dyddiad y mae'r datganiadau ariannol wedi'u hawdurdodi i'w cyhoeddi.

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, rydym wedi dod i'r casgliad bod defnydd y corff Llywodraethol o sail pryder parhaus cyfrifyddu wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Fodd bynnag, oherwydd na ellir rhagweld pob digwyddiad neu gyflwr yn y dyfodol, nid yw'r casgliad hwn yn warant o allu'r grŵp a'r rhiant sefydliad i barhau fel pryder parhaus.

Disgrifir ein cyfrifoldebau a chyfrifoldebau'r corff Llywodraethu mewn perthynas â phryder parhaus yn adrannau perthnasol yr adroddiad hwn.

Adrodd ar wybodaeth arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys yr holl wybodaeth yn yr Adroddiad Blynyddol ac eithrio'r datganiadau ariannol ac adroddiad ein harchwilwyr arno. Y Corff Llywodraethol sy'n gyfrifol am y wybodaeth arall. Nid yw ein barn ar y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall ac, yn unol â hynny, nid ydym yn mynegi barn archwilio nac, ac eithrio i'r graddau a nodir fel arall yn benodol yn yr adroddiad hwn, unrhyw fath o sicrwydd arno.

Mewn cysylltiad â'n harchwiliad o'r datganiadau ariannol, ein cyfrifoldeb yw darllen y wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn anghyson yn sylweddol â'r datganiadau ariannol neu ein gwybodaeth a gafwyd yn yr archwiliad, neu'n ymddangos fel arall yn cael ei chamddatgan yn sylweddol. Os byddwn yn nodi anghysondeb materol ymddangosiadol neu gamddatganiad materol, mae'n ofynnol i ni gyflawni gweithdrefnau i ddod i'r casgliad a oes camddatganiad perthnasol o'r datganiadau ariannol neu gamddatganiad perthnasol o'r wybodaeth arall. Os ydym, yn seiliedig ar y gwaith a gyflawnwyd gennym, yn dod i'r casgliad bod camddatganiad perthnasol o'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol i ni adrodd y ffaith honno. Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd yn seiliedig ar y cyfrifoldebau hyn.

Yn seiliedig ar y cyfrifoldebau a ddisgrifir uchod a'n gwaith a wnaed yn ystod yr archwiliad, mae cyfrifon ISA (DU) yn ei gwneud yn ofynnol i ni hefyd adrodd ar rai safbwyntiau a materion fel y disgrifir isod.

Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr

O dan Ddeddf Elusennau 2011 mae'n ofynnol i ni adrodd i chi os yw'r wybodaeth a roddir yn Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr, yn ein barn ni, yn anghyson mewn unrhyw gysylltiad perthnasol â'r datganiadau ariannol. Nid oes gennym unrhyw eithriadau i'w hadrodd sy'n deillio o'r cyfrifoldeb hwn.

Cyfrifoldebau am y datganiadau ariannol a'r archwiliad

Cyfrifoldebau'r Corff Llywodraethu am y datganiadau ariannol

Fel yr esboniwyd yn llawnach yng Nghyfrifoldebau Bwrdd y Llywodraethwyr ar dudalen 3, mae'r Bwrdd Llywodraethu yn gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol yn unol â'r fframwaith perthnasol ac am fod yn fodlon eu bod yn rhoi darlun gwir a theg. Mae'r Corff Llywodraethu hefyd yn gyfrifol am y gyfryw reolaeth fewnol sy'n angenrheidiol, yn ei farn ef, i allu paratoi datganiadau ariannol sy'n rhydd rhag camfynegiad o bwys, boed hynny o ganlyniad i dwyll neu wall.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae'r Corff Llywodraethu yn gyfrifol am asesu gallu'r grŵp a'r rhiant-sefydliad i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu, fel y bo'n berthnasol, materion sy'n ymwneud â busnes gweithredol a defnyddio'r sail cyfrifyddu busnes gweithredol oni bai bod y Corff Llywodraethu naill ai'n bwriadu dirwyn y grŵp a'r rhiant-sefydliad i ben neu derfynu gweithrediadau, neu nad oes ganddo ddewis arall realistig heblaw am wneud hynny.

Cyfrifoldebau'r archwilwyr am archwilio'r datganiadau ariannol

Rydym yn gymwys i weithredu ac rydym wedi cael ein penodi'n archwilwyr o dan adran 144 o Ddeddf Elusennau 2011 ac yn adrodd yn unol â'r Ddeddf a'r rheoliadau perthnasol a wnaed neu sy'n cael effaith o dan hynny.

Ein hamcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhydd o gamddatganiad materol, boed hynny oherwydd twyll neu gamgymeriad, a chyhoeddi adroddiad archwilwyr sy'n cynnwys ein barn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd ond nid yw'n warant y bydd archwiliad a gynhelir yn unol ag ISA (DU) bob amser yn canfod camddatganiad perthnasol pan fydd yn bodoli. Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu gamgymeriad ac fe'u hystyrir yn faterol os gellid disgwyl yn rhesymol iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Mae afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, yn achosion o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau. Rydym yn cynllunio gweithdrefnau yn unol â'n cyfrifoldebau, a amlinellir uchod, i ganfod camddatganiadau materol mewn perthynas ag afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll. Nodir isod i ba raddau y gall ein gweithdrefnau ganfod afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll.

Yn seiliedig ar ein dealltwriaeth o'r sefydliad/diwydiant, gwnaethom nodi bod y prif risgiau o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau yn ymwneud â deddfwriaeth iechyd a diogelwch a chyflogaeth y DU ynghyd â Chod Rheolaeth Ariannol Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru ('CCAUC'), ac ystyriwyd i ba raddau y gallai diffyg cydymffurfio gael effaith berthnasol ar y datganiadau ariannol. Gwnaethom hefyd ystyried y deddfau a'r rheoliadau hynny sy'n cael effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol megis Deddf Elusennau 2011, y Datganiad o Arferion a Argymhellir - Cyfrifyddu ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch 2019 a Chyfarwyddyd Cyfrifon Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (W21/19HE). Gwnaethom werthuso cymhellion a chyfleoedd rheolwyr ar gyfer trin y datganiadau ariannol yn dwyllodrus (gan gynnwys y risg o ddiystyru rheolaethau) a phenderfynwyd bod y prif risgiau'n gysylltiedig â thrafodion twyllodrus a ddyluniwyd i orbwysleisio perfformiad ariannol a sefyllfa'r grŵp. Roedd y gweithdrefnau archwilio a gyflawnwyd yn cynnwys:

- Adolygu cofnodion cyfarfodydd pwyllgorau a chynnal trafodaethau gyda'r rheolwyr, gan gynnwys ystyried achosion hysbys neu amheuir o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau a thwyll;

- Defnyddio technegau archwilio cyfrifiadurol i nodi a phrofi cyfnodolion â llaw risg uwch, yn enwedig y rhai sydd â chyfuniadau cyfrif anarferol;
- Adolygu priodoldeb y rhagdybiaethau a ddefnyddir gan y grŵp wrth amcangyfrif gwerth diffygion cynllun pensiwn buddion diffiniedig; a
- Cael cadarnhad trydydd parti o holl drefniadau bancio ac ariannu'r grŵp.

Mae cyfyngiadau cynhenid yn y gweithdrefnau archwilio a ddisgrifir uchod. Rydym yn llai tebygol o ddod yn ymwybodol o achosion o ddiffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau nad ydynt yn perthyn yn agos i ddigwyddiadau a thrafodion a adlewyrchir yn y datganiadau ariannol. Hefyd, mae'r risg o beidio â chanfod camddatganiad materol oherwydd twyll yn uwch na'r risg o beidio â chanfod un sy'n deillio o gamgymeriad, oherwydd gall twyll gynnwys cuddio bwriadol trwy, er enghraifft, ffugio neu gamliwio bwriadol, neu drwy gydgyllwynio.

Mae disgrifiad pellach o'n cyfrifoldebau ar gyfer archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol yn: www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o adroddiad ein harchwilwyr.

Defnyddio'r adroddiad hwn

Mae'r adroddiad hwn, gan gynnwys y safbwyntiau, wedi cael ei baratoi ar gyfer Corff Llywodraethu'r sefydliad yn unig fel corff yn unol ag adran 124B Deddf Diwygio Addysg 1988 fel y'i diwygiwyd gan adran 71 Deddf Addysg Bellach ac Uwch 1992 ac adran 151 Deddf Elusennau 2011 a rheoliadau a wnaed o dan adran 154 y Ddeddf honno (Rhan 4 Rheoliadau Elusennau (Cyfrifon ac Adroddiadau) 2008), ac nid at unrhyw ddiben arall. Wrth roi'r safbwyntiau hyn, nid ydym yn derbyn nac yn cymryd cyfrifoldeb am unrhyw ddiben arall nac i unrhyw unigolyn arall y dangosir yr adroddiad hwn iddo neu y gallai'r adroddiad hwn ddod i'w law, heblaw lle y cytunir yn benodol trwy ein caniatâd ysgrifenedig o flaen llaw.

Adroddiadau eraill sy'n ofynnol

Barn ynghylch materion eraill a ragnodir yng Nghod Ymarfer Archwilio Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru ('CCAUC') a gyhoeddwyd o dan Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992 a'r Cod Rheolaeth Ariannol a gyhoeddwyd o dan Ddeddf Addysg Uwch (Cymru) 2015.

Yn ein barn ni, ym mhob ffordd berthnasol:

- mae gofynion cyfarwyddyd cyfrifon CCAUC wedi cael eu bodloni;
- mae cyllid o ba ffynhonnell bynnag a weinyddir gan y sefydliad at ddibenion penodol wedi cael ei gymhwyso'n briodol i'r dibenion hynny a'i reoli yn unol â deddfwriaeth berthnasol ac unrhyw delerau ac amodau eraill sy'n gysylltiedig ag ef;
- mae cyllid a ddarparwyd gan CCAUC wedi cael ei gymhwyso yn unol â'r Memorandwm Sicrwydd ac Atebolrwydd, y Cod Rheolaeth Ariannol ac unrhyw delerau ac amodau eraill sy'n gysylltiedig ag ef; ac
- mae cyllid a ddarparwyd gan CCAUC wedi cael ei ddefnyddio at y dibenion y'i derbyniwyd ar eu cyfer.

Digonolrwydd cofnodion cyfrifyddu a'r wybodaeth a'r esboniadau a gafwyd

O dan Ddeddf Elusennau 2011, mae'n ofynnol i ni adrodd i chi os credwn:

- nad yw cofnodion cyfrifyddu digonol wedi cael eu cadw gan y rhiant-sefydliad; neu
- nad yw datganiadau ariannol y rhiant-sefydliad yn cyd-fynd â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu; neu
- nad ydym wedi derbyn yr holl wybodaeth ac esboniadau y mae arnom eu hangen ar gyfer ein harchwiliad.

Nid oes gennym unrhyw eithriadau i'w hadrodd sy'n deillio o'r cyfrifoldeb hwn.

PricewaterhouseCoopers LLP
Cyfrifwyr Siartredig ac Archwilwyr Statudol
Caerdydd
12 Rhagfyr 2022

Datganiad o Brif Bolisiau Cyfrifyddu

1 Sail y Paratoi

Paratowyd y datganiadau ariannol hyn yn unol â'r Datganiad o Arferion a Argymhellir (SORP): Addysg Bellach ac Uwch 2019 ac yn unol â Safon Adrodd Ariannol (FRS) 102; y Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddwyd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a Deddf Elusennau 2011. Mae'r Brifysgol yn endid budd cyhoeddus ac felly mae wedi cymhwyso gofyniad budd cyhoeddus perthnasol FRS102. Paratwir y datganiadau ariannol yn unol â'r confensiwn cost hanesyddol (wedi'i addasu gan ailbrisio asedau sefydlog). Mae'r prif bolisiau cyfrifyddu wedi'u cymhwyso'n gyson ac eithrio fel y disgrifir yn wahanol ac fe'u nodir isod.

2 Sail y Cyfuno

Mae'r datganiadau ariannol cyfunol yn cynnwys Prifysgol Metropolitan Caerdydd a'i his-ymgymeriadau sy'n eiddo llwyr iddi, Cardiff Met Company Ltd a Cardiff Metropolitan Education Services (Beijing) Ltd. Yn ogystal, mae gan y Brifysgol fuddiant cyfranddaliadau mwyaf (55%) mewn cwmni sy'n deillio o Fovo Technology Ltd, sef balans y cyfranddaliadau a ddelir gan ddau o academyddion y Brifysgol. Mae gweithgaredd y cwmni hwn hefyd wedi'i gydgrynhoi i'r datganiadau ariannol hyn. Fodd bynnag, mae diddordeb di-reolaeth y cyfranddalwyr lleiafrifol yn asedau net a gwarged y cwmni yn amherthnasol iawn i grŵp y Brifysgol. Felly ni chyflwynwyd y buddiannau hyn nad ydynt yn rheoli. Nid yw'r datganiadau ariannol cyfunol yn cynnwys incwm a gwariant Undeb y Myfyrwyr gan nad oes gan y Brifysgol reolaeth na dylanwad sylweddol dros benderfyniadau polisi. Mae gwerthiannau ac elw o fewn y grŵp yn cael eu dileu'n llawn ar gydgrynhoi.

3 Pryder parhaus

Mae Datganiadau Ariannol y Brifysgol yn cael eu paratoi ar sail barhaus. Mae'r Brifysgol mewn sefyllfa o hylifedd cryf, mae balansau arian parod yn uchel ac mae'n defnyddio cyfleusterau benthyca lefel isel. Ynghyd â rheolaethau gwariant cryf, bydd gan y Brifysgol ddigon o arian i barhau i gyflawni ei rhwymedigaethau wrth iddynt ddisgyn yn ddyledus.

4 Cydnabod Incwm

Mae incwm o werthu nwyddau neu wasanaethau ei gredydu i'r Datganiad Cyfunol o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr pan fydd y nwyddau neu'r gwasanaethau yn cael eu cyflenwi i'r cwsmeriaid allanol, neu pan fydd telerau'r contract wedi'u bodloni.

Mae'r incwm o ffioedd yn cael ei ddatgan heb dynnu unrhyw wariant nad yw'n ddisgownt, ac fe'i credydir i'r Datganiad o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Cyfunol dros y cyfnod pryd y mae myfyrwyr yn astudio. Lle mae swm y ffi dysgu wedi'i leihau, gan ddisgownt, dangosir yr incwm derbyniadwy yn glir o'r disgownt. Caiff ysgoloriaethau ffioedd eu trin fel disgownt ac fe'u didynnir o'r incwm.

Mae incwm buddsoddi wedi'i gredydu i'r Datganiad Cyfunol o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar sail dderbyniadwy.

a) Cyllid Grant

Mae cyllid grant gan gynnwys ariannu grantiau'r cyngor; grantiau ymchwil o ffynonellau'r llywodraeth; a grantiau (gan gynnwys grantiau ymchwil) o ffynonellau anllywodraethol yn cael eu cydnabod fel incwm pan fydd gan y Brifysgol hawl i'r incwm ac amodau cysylltiedig â pherfformiad wedi eu bodloni. Cydnabyddir incwm a dderbynnir cyn i amodau cysylltiedig â pherfformiad gael ei fodloni fel incwm gohiriedig o fewn credydwy'r ar y Datganiad Cyfunol o Sefyllfa Ariannol a'i ryddhau i incwm wrth i'r amodau gael eu bodloni.

b) Rhoddion a Gwaddolion

Mae trafodion nad ydynt yn gyfnewid heb amodau sy'n gysylltiedig â pherfformiad yn rhoddion a gwaddolion. Mae rhoddion a gwaddolion sydd â chyfyngiadau a osodir gan roddwyr yn cael eu cydnabod mewn incwm pan fydd gan y Brifysgol hawl i'r arian.

Datganiad o Brif Bolisïau Cyfrifyddu (parhad)

Cedwir incwm o fewn y gronfa gyfyngedig hyd nes y caiff ei ddefnyddio yn unol â chyfyngiadau o'r fath pan ryddheir yr incwm i gronfeydd wrth gefn cyffredinol trwy drosglwyddiad wrth gefn.

Cydnabyddir rhoddion heb unrhyw gyfyngiadau mewn incwm pan fydd gan y Brifysgol hawl i'r arian.

Cofnodir incwm buddsoddi a gwerthfawrogiad o waddolion mewn incwm yn y flwyddyn y mae'n codi ac fel naill ai incwm cyfyngedig neu anghyfyngedig yn unol â thelerau'r cyfyngiadau a gymhwysir i'r gronfa waddol unigol.

4 Cydnabod Incwm (parhad)

b) Rhoddion a Gwaddolion (parhad)

Efallai y bydd pedwar prif fath o roddion a gwaddol wedi'u nodi o fewn cronfeydd wrth gefn:

- Rhoddion cyfyngedig - mae'r rhoddwr wedi nodi bod yn rhaid defnyddio'r rhodd at amcan penodol;
- Gwaddolion parhaol anghyfyngedig - mae'r rhoddwr wedi nodi y bwriedir buddsoddi'r gronfa yn barhaol i gynhyrchu ffrwd incwm er budd cyffredinol y Brifysgol;
- Gwaddolion cyfyngedig y gellir eu gwario - mae'r rhoddwr wedi pennu amcan penodol ar wahân i brynu neu adeiladu asedau sefydlog diriaethol, ac mae gan y Brifysgol y pŵer i ddefnyddio'r cyfalaf;
- Gwaddolion parhaol cyfyngedig - mae'r rhoddwr wedi nodi bod y gronfa i'w buddsoddi'n barhaol i gynhyrchu ffrwd incwm i'w chymhwyso at amcan penodol.

c) Grantiau Cyfalaf

Cydnabyddir grantiau cyfalaf mewn incwm pan fydd gan y Brifysgol hawl i'r arian yn amodol ar fodloni unrhyw amodau sy'n gysylltiedig â pherfformiad.

5 Cyfrifyddu ar gyfer Buddion Ymddeol

Mae'r Brifysgol yn gweithredu tri chynllun pensiwn ar gyfer staff y Brifysgol; Cronfa Bensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg (CVGPF), Cynllun Pensiwn Athrawon (TPS) a Chynllun Pensiwn y Prifysgolion (USS). Mae'r CVGPF a'r USS yn gynlluniau a ariennir.

Mae'r CVGPF yn cael ei brisio bob tair blynedd gan actiwari â chymwysterau proffesiynol gan ddefnyddio'r dull uned a ragwelir, cyfradd y cyfraniad sy'n daladwy yn cael ei phennu gan yr Awdurdod Gweinyddu ar gyngor yr actiwari.

Mae'r TPS yn destun prisiad actiwaraidd bob pum mlynedd gan Adran Actiwaraidd y Llywodraeth gan ddefnyddio'r dull mynediad oedran. Caiff cyfradd y cyfraniad ar gyfer y TPS ei phennu gan yr Asiantaeth Pensiwn Athrawon ar gyngor yr actiwari.

Mae'r USS yn gynllun aml-gyflogwr lle nad yw'n bosibl nodi'r asedau a'r rhwymedigaethau y gellir eu priodoli i'r Brifysgol ar lefel aelodau oherwydd natur gydfuddiannol y cynllun ac felly cyfrifir am y cynllun hwn fel cynllun buddion ymddeol cyfraniadau diffiniedig.

Fodd bynnag, yn unol â FRS102, cofnodir atebolrwydd o fewn darpariaethau ar gyfer unrhyw ymrwymiad cytundebol i ariannu diffygion blaenorol o fewn cynllun USS.

a) Cynllun Cyfraniadau Diffiniedig

Cynllun buddion ôl-gyflogaeth yw cynllun cyfraniadau diffiniedig lle mae'r Brifysgol yn talu cyfraniadau sefydlog i endid ar wahân ac ni fydd ganddi unrhyw rwymedigaeth gyfreithiol nac adeiladol i dalu symiau pellach. Mae rhwymedigaethau ar gyfer cyfraniadau i gynlluniau pensiwn cyfraniadau wedi'u diffinio yn cael eu cydnabod fel cost yn y datganiad incwm yn y cyfnodau pan fydd gwasanaethau'n cael eu rhoi gan weithwyr. O ystyried natur y TPS, rhoddir cyfrif am gyfraniadau i'r cynllun hwnnw ar y sail hon.

b) Cynllun Buddion Diffiniedig

Mae cynlluniau buddion wedi'u diffinio yn gynlluniau buddion ôl-gyflogaeth ac eithrio cynlluniau cyfraniadau diffiniedig. O dan gynlluniau buddion diffiniedig, rhwymedigaeth y Brifysgol yw darparu'r buddion y cytunwyd arnynt i weithwyr presennol a chyn-weithwyr, a risg actiwaraid (y bydd y buddion yn costio mwy neu lai na'r disgwyl) a risg buddsoddi (y bydd enillion ar asedau a neilltuwyd i ariannu'r buddion yn wahanol i'r disgwyliadau) yn cael eu dwyn, o ran sylwedd, gan y Brifysgol. Dylai'r grŵp gydnabod atebolrwydd am ei rwymedigaethau o dan gynlluniau buddion diffiniedig net asedau'r cynllun. Mesurir yr atebolrwydd buddion diffiniedig net hwn fel amcangyfrif o swm y buddiant y mae gweithwyr wedi'i ennill yn gyfnewid am eu gwasanaeth yn y cyfnodau presennol a blaenorol, wedi'i ddisgowntio i bennu ei werth presennol, llai gwerth teg asedau'r cynllun (am bris cynnig). Perfformir y cyfrifiad gan actiwari cymwys gan ddefnyddio'r dull credyd uned a ragwelir. Lle mae'r cyfrifiad yn arwain at ased net, mae cydnabyddiaeth o'r ased yn gyfyngedig i'r graddau y gall y Brifysgol adennill y gwarged naill ai drwy gyfraniadau gostyngedig yn y dyfodol neu drwy ad-daliadau o'r cynllun.

c) CGPF – Cynllun Llywodraeth Leol

Mae Cronfa Bensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg yn gynllun buddion diffiniedig a weinyddir yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 ac ar hyn o bryd mae'n darparu buddion yn seiliedig ar enillion wedi'u hailbrisio ar gyfartaledd gyrf. Pennir cyfraniadau bob tair blynedd o ganlyniad i brisiad actiwaraid y gronfa sy'n ofynnol gan y rheoliadau. Cynhaliwyd prisiad actiwaraid diweddaraf y gronfa ar 31 Mawrth 2019 ac mae wedi gosod cyfraniadau ar gyfer y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2020 a 31 Mawrth 2023. Bydd y prisiad tair blynedd nesaf fel yr oedd ar 31 Mawrth 2022 a bydd yn gosod cyfraniadau ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill 2023 i 31 Mawrth 2026.

Mae'r actiwari wedi cwblhau cyfrifiadau at ddibenion cyfrifyddu pensiwn yn seiliedig ar yr eitemau data canlynol, a dderbyniwyd o Gronfa Bensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg.

- Canlyniadau'r prisiad ar 31 Mawrth 2019, a gynhaliwyd at ddibenion cyllido a chanlyniadau adroddiad FRS102 31 Gorffennaf 2019, a gynhaliwyd at ddibenion cyfrifyddu.
- Amcangyfrif o eitemau incwm a gwariant y gronfa gyfan ar gyfer y cyfnod hyd at 31 Gorffennaf 2022.
- Cronfeydd enillion buddsoddi ar gyfer y cyfnod hyd at 30 Ebrill 2022 a ffurflenni marchnad (a amcangyfrifir lle bo angen) wedi hynny ar gyfer y cyfnod hyd at 31 Gorffennaf 2022.
- Amcangyfrif o incwm a gwariant y gronfa mewn perthynas â'r cyflogwr ar gyfer y cyfnod hyd at 31 Gorffennaf 2022.
- Manylion unrhyw ymddeoliadau cynnar newydd ar gyfer y cyfnod hyd at 31 Gorffennaf 2022 sydd wedi'u talu heb eu lleihau, nad ydynt wedi'u rhagweld yng nghost arferol gwasanaeth cyflogwr;
- Manylion unrhyw setliadau ar gyfer y cyfnod hyd at 31 Gorffennaf 2022.

Nid yw asedau'r Gronfa wedi'u gwahanu na'u dyrannu ar wahân i gyflogwyr o fewn y gronfa. Felly, mae'r balans asedau a gynhwysir yn y datganiadau ariannol yn ddyraniad tybiannol a amcangyfrifir gan yr actiwari gan ddefnyddio'r wybodaeth y cyfeirir ati uchod. Mae'r dyraniad yn cael ei ddwyn ymlaen o'r hyn a gytunwyd pan dderbyniwyd y cyflogwr i'r Gronfa ac nid yw'n cael ei ailgyfrifo ar bob prisiad tair blynedd.

6 Buddion Cyflogaeth

Mae buddion cyflogaeth tymor byr megis cyflogau ac absenoldebau digolledu yn cael eu cydnabod fel cost yn y flwyddyn pan fydd y gweithwyr yn rhoi gwasanaeth i'r Brifysgol. Caiff unrhyw fuddion nas defnyddiwyd eu cronni a'u mesur fel y swm ychwanegol y mae'r Brifysgol yn disgwyl ei dalu o ganlyniad i'r hawl nas defnyddiwyd.

7 Prydlesi Gweithredol

Codir costau mewn perthynas â lesioedd gweithredu ar sail llinell syth dros gyfnod y brydles. Mae unrhyw breimiymau neu gymhellion prydles wedi'u gwasgaru dros dymor isafswm y brydles.

8 Arian Tramor

Mae trafodion mewn arian tramor yn cael eu trosi'n arian cyfred gweithredol priodol endidau'r Grŵp yn unol â'r gyfradd gyfnewid dramor sydd mewn grym ar ddyddiad y trafodyn. Mae asedau a rhwymedigaethau ariannol a ddosbarthwyd mewn arian tramor ar ddyddiad y fantolen yn cael eu trosi'n arian cyfred gweithredol yn unol â'r gyfradd gyfnewid

dramor ar y dyddiad hwnnw. Mae gwahaniaethau cysylltiedig â'r gyfradd gyfnewid dramor sy'n codi wrth droi yn cael eu cydnabod mewn Gwarged neu Ddiffyg. Mae asedau a rhwymedigaethau nad ydynt yn ariannol sy'n cael eu mesur yn nhermau cost hanesyddol mewn arian tramor yn cael eu trosi gan ddefnyddio'r gyfradd gyfnewid ar ddyddiad y trafodyn. Mae asedau a rhwymedigaethau nad ydynt yn ariannol a ddosberthir mewn arian tramor sy'n cael eu datgan ar werth teg yn cael eu haildrosi'n arian cyfred gweithredol yn unol â'r cyfraddau cyfnewid tramor a oedd mewn grym ar y dyddiadau y pennwyd y gwerth teg.

9 Asedau Sefydlog

a) Tir ac Adeiladau

Mae tir ac adeiladau'n cael eu datgan ar gost dybiedig, sy'n gyfwerth â'r gwerth marchnad ar y dyddiad hwn, llai dibrisiant cronedig a cholledion amhariad cronedig. Mae eitemau asedau sefydlog penodol a ailbrisiwyd i werth teg ar neu cyn y dyddiad y symudwyd i SORP Addysg Bellach ac Uwch 2015, yn cael eu mesur ar sail cost dybiedig, sef y swm wedi'i ailbrisio ar ddyddiad yr ailbrisio hwnnw.

Mae costau a gafwyd mewn perthynas â thir ac adeiladu ar ôl prynu ac adeiladu cychwynnol, a chyn prisio, yn cael eu cyfalafu i'r graddau eu bod yn cynyddu'r buddion disgwylidig i'r Brifysgol yn y dyfodol.

Nid yw tir rhydd-ddaliadol yn cael ei ddibrisio oherwydd ystyrir bod ganddo oes ddefnyddiol amhenodol. Mae adeiladau rhydd-ddaliadol yn cael eu dibrisio ar sail llinell syth dros eu hoes ddefnyddiol ddisgwylidig, sef rhwng 20 a 75 mlynedd.

Ni chodir dibrisiant ar asedau yn ystod adeiladu.

9 Asedau Sefydlog (parhad)

b) Offer.

Mae offer sy'n costio llai na £5,000 fesul eitem unigol yn cael ei ddileu i'r datganiad o incwm a gwariant cynhwysfawr yn y flwyddyn caffael. Mae'r holl offer arall yn cael ei gyfalafu am y gost. Mae offer wedi'i gyfalafu yn cael ei ddibrisio ar sail llinell syth dros ei oes economaidd ddefnyddiol, sef rhwng 3 a 10 mlynedd. Mae offer a brynwyd ar gyfer prosiectau ymchwil yn cael ei drin a'i ddibrisio ar yr un sail ag offer a gwariant arall.

Mae dulliau dibrisiant, oes ddefnyddiol a gwerthoedd gweddilliol yn cael eu hadolygu ar ddyddiad paratoi pob Mantolen

c) Costau benthyca

Mae costau benthyca y gellir eu priodoli'n uniongyrchol i gaffael, adeiladu neu gynhyrchu ased cymwys yn cael eu cyfalafu.

10 Asedau anniriaethol

Mae costau datblygu meddalwedd yn cael eu cyfalafu a'u hamorteiddio ar sail llinell syth dros oes ddefnyddiol amcangyfrifedig o rhwng pump a deng mlynedd. Mae datblygiadau o'r fath yn dechrau amorteiddio pan fyddant yn cael eu defnyddio.

Eiddo deallusol: Mae'r Grŵp yn datblygu technoleg feddalwedd sy'n ymwneud â ffyrdd newydd o greu a rhyngweithio â delweddau digidol. Mae costau y gellir eu priodoli'n uniongyrchol i ddylunio a phrofi'r dechnoleg hon yn cael eu cydnabod fel ased anniriaethol pan fodlonir y meini prawf canlynol;

- Mae'n dechnegol ymarferol cwblhau'r feddalwedd sylfaenol fel y bydd y dechnoleg ar gael i'w defnyddio,
- Mae'r rheolwyr yn bwriadu cwblhau'r datblygiad a gwerthu neu drwyddedu'r defnydd o'r dechnoleg,
- Gellir dangos y bydd y dechnoleg yn cynhyrchu buddion economaidd tebygol yn y dyfodol,
- Mae adnoddau technegol ac ariannol digonol ar gael i gwblhau'r datblygiad ac i werthu neu drwyddedu'r dechnoleg, a
- Gellir mesur y gwariant sy'n briodoladwy i ddatblygu'r dechnoleg yn ddibynadwy.

Mae gwariant datblygu arall nad yw'n bodloni'r meini prawf hyn yn cael ei gydnabod fel traul fel y mae'n codi. Nid yw costau datblygu a gydnabuwyd fel traul yn flaenorol yn cael eu cydnabod fel ased mewn cyfnod dilynol. Mae eiddo deallusol yn cael ei amorteiddio dros ei oes ddefnyddiol amcangyfrifedig yn dechrau ar y dyddiad y mae'r datblygiad wedi'i gwblhau, ac mae'r dechnoleg ar gael i'w gwerthu neu ei thrwyddedu.

11 Buddsoddiadau

Mae buddsoddiadau asedau anghyfredol yn cael eu dal ar y Datganiad Cyfunol o Sefyllfa Ariannol ar gost amorteiddiedig llai nam.

Mae buddsoddiadau mewn is-gwmnïau yn cael eu cario am gost llai o amhariad yn natganiadau ariannol y Brifysgol.

Mae buddsoddiadau asedau cyfredol yn cael eu dal ar werth teg ac mae symudiadau'n cael eu cydnabod yn y Gwarged neu'r Diffyg.

12 Stoc

Nodir stociau ar yr isaf o gost neu werth net y gellir ei wireddu ac fe'u mesurir gan ddefnyddio fformiwla cost gyfartalog.

13 Arian Parod a'r hyn sy'n cyfateb i Arian Parod

Mae arian parod yn cynnwys arian mewn llaw, adneuo'n sy'n ad-daladwy ar orchymyn a gorddrafhtiau. Mae adneuo'n yn ad-daladwy ar orchymyn os ydynt ar gael, yn ymarferol, o fewn 24 awr heb gosb.

Mae'r hyn sy'n cyfateb i arian parod yn fuddsoddiadau tra hylifol tymor byr, â chyfnod rhybudd o 3 mis neu lai, y mae'n hawdd eu trosi'n swm arian hysbys ac sy'n destun risg ansylweddol o newidiadau mewn gwerth.

14 Darpariaethau, Rhwymedigaethau Digwyddiadol ac Asedau Digwyddiadol

Cydnabyddir darpariaethau yn y datganiadau ariannol:

- Pan fydd gan y Brifysgol rhwymedigaeth bresennol (cyfreithiol neu ddeongliadol) o ganlyniad i ddigwyddiad yn y gorffennol;
- Pan fydd yn debygol y bydd angen all-lif buddion economaidd i setlo'r rhwymedigaeth; a
- Phan ellir amcangyfrif swm y rhwymedigaeth yn ddibynadwy.

Mae'r swm a gydnabyddir fel darpariaeth yn cael ei bennu trwy ddisgowntio'r llifoedd arian disgwylidig yn y dyfodol ar gyfradd cyn treth sy'n adlewyrchu risgiau sy'n benodol i'r rhwymedigaeth.

Mae rhwymedigaeth ddigwyddiadol yn codi o ddigwyddiad yn y gorffennol sy'n rhoi rhwymedigaeth bosibl i'r Brifysgol y bydd ei bodolaeth yn cael ei chadarnhau dim ond pan fydd digwyddiadau ansicr yn y dyfodol yn digwydd, neu beidio, nad ydynt yn llwyr o fewn rheolaeth y Brifysgol. Mae rhwymedigaethau digwyddiadol hefyd yn codi mewn amgylchiadau lle y byddai darpariaeth yn cael ei gwneud fel arall, ond mae naill ai'n annhebygol y bydd angen all-lif adnoddau neu ni ellir mesur swm y rhwymedigaeth yn ddibynadwy.

Mae ased digwyddiadol yn codi pan fydd digwyddiad wedi digwydd sy'n rhoi ased posibl i'r Brifysgol y bydd ei fodolaeth yn cael ei chadarnhau dim ond pan fydd digwyddiadau ansicr yn y dyfodol yn digwydd, neu beidio, nad ydynt yn llwyr o fewn rheolaeth y Brifysgol.

Nid yw asedau a rhwymedigaethau digwyddiadol yn cael eu cydnabod yn y Fantolen ond fe'u datgelir yn y nodiadau.

15 Trethiant

Mae'r Brifysgol yn elusen eithriedig o fewn ystyr Rhan 3 Deddf Elusennau 2011, ac felly mae'n elusen o fewn ystyr Paragraff 1 Atodlen 6 Deddf Cyllid 2010. Yn unol â hynny, mae'r Brifysgol wedi'i heithrio, o bosibl, o drethiant mewn perthynas ag incwm neu enillion cyfalaf a dderbynnir o fewn categorïau a gwmpasir gan adran 478-488 Deddf Treth Gorfforaeth 2010 (CTA 2010) neu adran 256 Deddf Trethiant Enillion Trethadwy 1992, i'r graddau y mae'r cyfryw incwm neu enillion yn cael eu cymhwyso i ddibenion elusennol yn unig.

Nid yw'r Brifysgol yn derbyn eithriad tebyg mewn perthynas â Threth ar Werth (TAW). Mae TAW anadferadwy wrth brynu yn cael ei chynnwys yng nghostau'r cyfryw bryniadau. Mae unrhyw TAW anadferadwy a ddyrennir i asedau sefydlog yn cael ei chynnwys yn eu cost.

Mae is-gwmnïau'r Brifysgol yn agored i Dreth Gorfforaeth yn yr un ffordd ag unrhyw sefydliad masnachol arall. Nid oes unrhyw dâl am drethiant wedi'i gynnwys mewn perthynas â gweithgareddau'r Is-gwmnïau gan fod holl elw trethadwy'r cwmnïau hyn yn cael ei drosglwyddo i'r Brifysgol o dan y cynllun Rhodd Cymorth.

Darperir treth ohiriedig yn llawn ar wahaniaethau amseru sy'n arwain at rwymedigaeth ar ddyddiad y fantolen i dalu mwy o dreth, neu hawl i dalu llai o dreth, ar ddyddiad yn y dyfodol, ar gyfraddau y disgwylir iddynt fod yn berthnasol pan fyddant yn crisialu yn seiliedig ar gyfraddau presennol a'r gyfraith. Mae gwahaniaethau amseru'n codi yn sgil cynnwys eitemau incwm a gwariant mewn cyfrifiadau trethiant mewn cyfnodau sy'n wahanol i'r rhai y maent wedi'u cynnwys ynddynt yn y datganiadau ariannol. Cydnabyddir asedau treth ohiriedig pan fydd yn fwy tebygol na pheidio y byddant yn cael eu hadfer. Nid yw asedau a rhwymedigaethau treth ohiriedig yn cael eu disgowntio.

16 Cronfeydd wrth Gefn

Mae cronfeydd wrth gefn yn cael eu dosbarthu'n rhai cyfyngedig neu anghyfyngedig. Mae cronfeydd wrth gefn gwaddol cyfyngedig yn cynnwys balansau sydd, trwy waddol i'r Brifysgol, yn cael eu dal fel cronfa sy'n gyfyngedig yn barhaol y mae'n rhaid i'r Brifysgol ei dal am byth.

Mae cronfeydd wrth gefn cyfyngedig eraill yn cynnwys balansau lle mae'r rhoddwr wedi dynodi diben penodol, ac felly mae'r Brifysgol wedi'i chyfyngu o ran defnyddio'r cyllid hwn.

17 Dyfarniadau cyfrifyddu critigol ac ansicrwydd amcangyfrif

Cynlluniau pensiwn: mae'r tybiaethau a ddefnyddiwyd wrth gyfrifo'r ddarpariaeth diffyg pensiwn USS a C&VPF yn ffynhonnell ansicrwydd berthnasol yn seiliedig ar sensitifrwydd tybiaethau (nodyn 17 a nodyn 22).

Croniad Gwyliau Cyflogaion: o dan FRS102, mae'r Brifysgol yn cydnabod rhwymedigaeth am dâl gwyliau cyflogaion ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Mae nifer o adrannau ac ysgolion yn y Brifysgol wedi cael eu samplu i ddeillio defnydd nodweddiadol o wyliau, ac yna cymhwyswyd hyn i'r Brifysgol gyfan. Mae rhywfaint o ansicrwydd yn gysylltiedig â chymhwyso'r sampl i'r Brifysgol gyfan. Mae'r croniad gwyliau wedi'i gynnwys o fewn credydwy'r llai na blwyddyn (nodyn 14).

Asedau anniriaethol, dyfarniadau critigol: Mae'r Grŵp yn datblygu technoleg feddalwedd sy'n ymwneud â ffyrdd newydd o greu a rhyngweithio â delweddau digidol. Mae'r meini prawf a ddefnyddir i gydnabod datblygu a chostau eraill fel ased anniriaethol yn mynnu bod asesiad yn cael ei gynnal o ddigwyddiadau yn y dyfodol, gan gynnwys y dichonoldeb technegol y bydd y dechnoleg ar gael i'w defnyddio ac yn cynhyrchu buddion economaidd yn y dyfodol. Mae'r Grŵp o'r farn bod y profion a gynhaliwyd hyd yma a'r adborth cychwynnol gan ddefnyddwyr posibl y dechnoleg yn cefnogi cydnabod yr ased anniriaethol.

Asedau anniriaethol, amcangyfrifon a thybiaethau cyfrifyddu allweddol: Mae'r Grŵp yn ystyried p'un a yw ei asedau anniriaethol wedi'u hamharu. Lle yr amlygir arwydd o amhariad, mae amcangyfrif gwerth adferadwy yn gofyn am amcangyfrif llifoedd arian yn y dyfodol a dewis cyfraddau disgowntio priodol er mwyn cyfrifo gwerth presennol net y llifoedd arian hynny.

Datganiadau o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Cyfunol ac Incwm a Gwariant Cynhwysfawr y Brifysgol

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022

	Nodyn	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2022		Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2021	
		Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
Incwm				Wedi'i ailddosbarthu	Wedi'i ailddosbarthu
Ffioedd dysgu a chontractau addysg	1	100,635	100,623	90,242	90,228
Grantiau corff cyllido	2	13,344	13,344	14,772	14,769
Grantiau a chontractau ymchwil	3	3,752	3,536	2,429	2,150
Incwm arall	4	19,223	17,210	14,726	13,029
Incwm buddsoddi	5	199	199	117	117
Rhoddion	6	23	21	3	-
Cyfanswm incwm		137,176	134,933	122,289	120,293
Gwariant					
Costau staff	7	91,504	89,089	80,186	78,045
Treuliau gweithredu eraill		38,447	37,523	31,953	31,269
Dibrsiad	10	4,822	4,794	4,339	4,311
Amhariad ar werthu buddiannau is-gwmniau	12	-	3,850	-	-
Buddiant a chostau cyllid eraill	8	3,112	3,112	2,950	2,950
Cyfanswm gwariant	9	137,885	138,368	119,428	116,575
Gwarged ar gyfer y flwyddyn		(709)	(3,435)	2,861	3,718
(Colled)/elw actiwaraid mewn perthynas â chynlluniau pensiwn	24	85,640	85,640	17,470	17,470
Cyfanswm (traul)/incwm cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn		84,931	82,205	20,331	21,188
Cynrychiolir gan:					
Gyfanswm (traul)/incwm cynhwysfawr anghyfyngedig ar gyfer y flwyddyn sy'n briodoladwy i'r Grŵp a'r Brifysgol		84,931	82,205	20,331	21,188
		84,931	82,205	20,331	21,188

Mae'r holl eitemau incwm a gwariant yn ymwneud â gweithgareddau sy'n parhau.

Datganiadau o Newidiadau i Gronfeydd Wrth Gefn Cyfunol a Chronfeydd Wrth Gefn y Brifysgol Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022

<u>Cyfunol</u>	Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn £'000
Balans ar 1 Awst 2020	31,100
Gwarged ar gyfer y flwyddyn	2,861
Incwm cynhwysfawr arall	17,470
Cyfanswm incwm cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn	20,331
Balans ar 31 Gorffennaf ac 1 Awst 2021	51,431
Gwarged ar gyfer y flwyddyn	(709)
Incwm cynhwysfawr arall	85,640
Cyfanswm traul gynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn	84,931
Balans ar 31 Gorffennaf 2020	136,362
 <u>Prifysgol</u>	
Balans ar 1 Awst 2020	32,981
Gwarged ar gyfer y flwyddyn	3,718
Incwm cynhwysfawr arall	17,470
Cyfanswm incwm cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn	21,188
Balans ar 31 Gorffennaf ac 1 Awst 2021	54,169
Gwarged ar gyfer y flwyddyn	(3,435)
Incwm cynhwysfawr arall	85,640
Cyfanswm traul gynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn	82,205
Balans ar 31 Gorffennaf 2022	136,374

Mae'r holl gronfeydd wrth gefn yn anghyfyngedig.

Datganiadau o'r Sefyllfa Ariannol Gyfunol a Sefyllfa Ariannol y Brifysgol Ar 31 Gorffennaf 2022

	Nodyn	Ar 31 Gorffennaf 2020		Ar 31 Gorffennaf 2019	
		Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
Asedau anghyfredol					
Asedau diriaethol	10	168,643	168,643	162,765	162,736
Asedau anniriaethol	11	1,834	-	1,346	-
Buddsoddiad mewn is-gwmni	12	-	-	-	3,150
Asedau cyfredol					
Stoc	13	83	83	33	29
Masnach a symiau derbyniadwy eraill	14	11,056	13,229	9,914	12,728
Buddsoddiadau	15	30,278	30,278	23,855	23,855
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod	20	32,164	31,211	23,204	20,577
		73,581	74,801	57,006	57,189
Llai: Credydwy'r: symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	16	(39,836)	(39,210)	(28,898)	(28,118)
Asedau cyfredol net		33,745	35,591	28,108	29,071
Cyfanswm asedau llai rhwymedigaethau cyfredol		204,222	204,234	192,219	194,957
Credydwy'r: symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	17	(19,192)	(19,192)	(21,024)	(21,024)
Darpariaethau					
Darpariaethau pensiwn	19	(48,668)	(48,668)	(119,764)	(119,764)
Cyfanswm asedau net		136,362	136,374	51,431	54,169
Cronfeydd wrth gefn anghyfyngedig					
Cronfa wrth gefn incwm a gwariant		136,362	136,374	51,431	54,169
Cyfanswm cronfeydd wrth gefn		136,362	136,374	51,431	54,169

Cymeradwywyd y Datganiadau Ariannol ar dudalennau 36 i 62 gan Fwrdd y Llywodraethwyr ar 12 Rhagfyr 2022 a'u llofnodi ar ei ran gan

.....
John Taylor (CBE)
(Cadeirydd Bwrdd y Llywodraethwyr)

.....
Yr Athro C Carmichael Aitchison
(Llywydd ac Is-Ganghellor)

Datganiad Llif Arian Cyfunol**Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022**

	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022 £000	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorff 2021 £'000 Aiddosbarthwyd
Llif arian o weithgareddau gweithredu (Diffyg) /Gwarged am y flwyddyn	(709)	2,861
Addasiad ar gyfer eitemau nad ydynt yn arian parod		
Dibrisiad	4,822	4,339
(Cynnydd) /Gostyngiad mewn stoc	(51)	51
Cynnydd mewn dyledwyr	(1,141)	(2,766)
Cynnydd mewn credydwyr	10,932	8,125
Gwahaniaeth rhwng tâl pensiwn a chyfraniadau arian parod	12,568	8,848
Addasiad ar gyfer gweithgareddau buddsoddi neu gyllido		
Incwm buddsoddi	(199)	(117)
Llog sy'n daladwy	3,111	2,950
Incwm grant cyfalaf	(2,562)	(4,299)
Mewnlif arian parod net o weithgareddau gweithredu	26,771	20,082
Llif arian o weithgareddau buddsoddi		
Derbyniadau Grantiau Cyfalaf	2,562	5,130
Ad-dalu buddsoddiadau	23,855	14,022
Incwm buddsoddi	199	117
Taliadau a wnaed i gaffael asedau sefydlog	(11,187)	(5,240)
Prynu buddsoddiadau	(30,279)	(23,855)
All-lif arian net o weithgareddau buddsoddi	(14,850)	(9,826)
Llif arian parod o weithgareddau buddsoddi		
Llog a dalwyd	(1,135)	(1,227)
Ad-daliadau o'r symiau a fenthycwyd	(1,826)	(1,828)
All-lif arian parod net o weithgareddau ariannu	(2,961)	(3,055)
Cynnydd mewn arian parod a chyfwerth ag arian parod yn ystod y flwyddyn	8,960	7,201
Arian parod a chyfwerth ag arian parod ar ddechrau'r flwyddyn	23,204	16,003
Arian parod a chyfwerth ag arian parod ar ddiwedd y flwyddyn	32,164	23,204
Cynnydd mewn arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod yn ystod y flwyddyn	8,960	7,201
Cymodi llif arian net i symudiad dyled net		
Cynnydd mewn arian yn ystod y flwyddyn	8,960	7,201
Cynnydd mewn adneuon tymor byr	6,424	9,833
Llif arian parod net o'r cyllid	1,826	1,828
Symudiad mewn dyled net yn ystod y flwyddyn	17,210	18,862
Cronfeydd net ar 1 Awst	24,650	5,788
Net ar 31 Gorffennaf	41,860	24,650

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022

[illegible]

Yn gynwysedig yn y ffigur 'Gwasanaethau eraill a rendrowyd' uchod mae swm o £44k (2021: £nil) yn ymwneud â Chynllun Turing. Cynllun Turing yw rhaglen fyd-eang llywodraeth y DU i astudio a gweithio dramor. Mae'r cynllun yn darparu cyllid ar gyfer cyfleoedd rhyngwladol mewn addysg a hyfforddiant ar draws y byd, gan gefnogi amcanion Prydain Fyd-eang y llywodraeth.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022

	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022		Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021	
	Cyfunol £000 – 45,361	Prifysgol £000 – 45,361	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
5 Incwm buddsoddi				
Incwm buddsoddi arall	199	199	117	117
	199	199	117	117

	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022		Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021	
	Cyfunol £000	Prifysgol £000 – 45,361	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
6 Rhoddion				
Rhoddion	23	21	3	-
	23	21	3	-

	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022		Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021	
	Cyfunol £000	Prifysgol £000 – 45,361	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
7 Costau staff				
Cyflogau	60,656	58,733	54,845	53,147
Costau nawdd cymdeithasol	6,480	6,298	5,668	5,512
Costau pensiwn eraill	11,507	11,197	10,532	10,245
Symudiad ar ddarpariaeth USS	2,238	2,238	(22)	(22)
Costau CVGPF yn fwy na chyfraniadau	10,623	10,623	9,163	9,163
Costau staff ac eithrio costau diswyddo eithriadol	91,504	89,089	80,186	78,045

	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021
Nifer staff cyfartalog yn ôl prif categori:	Na	Na
Academaidd	580	549
Gweinyddol, cymorth a phrosiectau	779	682
Technegwyr	30	33
Ategol	61	55
	1,450	1,319

	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021
Enillion yr Is-Ganghellor	£	£
		Ailddosbarth wyd
Cyflog	257,500	251,679
Taliadau yn lle cyfraniadau pensiwn	47,346	46,108
	304,846	297,787

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022

7 Costau Staff (parhad)

	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022 Prifysgol		Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021 Prifysgol	
Cydnabyddiaeth ariannol yr Is-Ganghellor fel lluosrif o'r canolrif	Sylfaenol Cyflog	Cyfanswm y gydnabyddiaeth	Sylfaenol Cyflog:	Cyfanswm y gydnabyddiaeth
Is-Ganghellor	£257,500	£304,846	£251,679	£297,787
Cyflog canolrif	£39,739	£40,650	£39,152	£40,014
Talu lluosog	6.5	7.5	6.4	7.4

Cyfeiriwch at Ddatganiad Cydnabyddiaeth Ariannol y Brifysgol dudalen 21

Mae cyflog sylfaenol y Llywydd a'r Is-Ganghellor yw 6.5 gwaith (2021/21 6.4 gwaith) yn fwy na chyflog canolrifol staff. Cyfrifir y cyflog canolrifol ar sail cyfwerth ag amser llawn o'r cyflogau y mae'r Brifysgol yn talu i'w staff. Mae cyfanswm cydnabyddiaeth ariannol y Llywydd ac Is-Ganghellor 7.5 gwaith (2021/21 7.4 gwaith) yn fwy na chyfanswm cydnabyddiaeth ariannol ganolrifol staff. Cyfrifir cyfanswm y gydnabyddiaeth ariannol ganolrifol ar sail cyfwerth ag amser llawn ar gyfer cyfanswm y gydnabyddiaeth ariannol y mae'r Brifysgol yn ei thalu i'w staff. Mae staff asiantaeth ac annodweddiadol wedi cael eu heithrio o'r cyfrifiadau uchod, gan nad oes data cyfwerth ag amser llawn ar gael.

Staff Cyflog Uwch

	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021
	Na	Na
£100,000 i £104,999	1	3
£105,000 i £109,999	2	2
£110,000 i £114,999	2	-
£125,000 i £129,999	-	2
£130,000 i £134,999	1	1
£135,000 i £139,999	-	1
£140,000 i £144,999	1	-
£145,000 i £149,999	1	-
£160,000 i £164,999	1	-
	9	9

Roedd yr iawndal a dalwyd i staff cyflog uwch am golli swydd fel a ganlyn;

Y Personél Rheoli Allweddol yw Grŵp Gweithredol Is-Ganghellor y Brifysgol. Yn 2021-22 roedd y grŵp yn cynnwys: yr Is-Ganghellor, Dirprwy Is-ganghellor, Dirprwy Is-Ganghellor (Ymchwil ac Arloesi), Dirprwy Is-Ganghellor (Ymchwil ac Arloesi), Dirprwy Is-Ganghellor (Ymchwil ac Arloesi), Dirprwy Is-Ganghellor (Ymchwil ac Arloesi), Dirprwy Is-Ganghellor (Ymgysylltu â Myfyrwyr), Prif Swyddog (Adnoddau), ac Ysgrifennydd a Chlerc Bwrdd y Llywodraethwyr.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022

	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021
	£'000	£'000
	Ailddosbarth wyd	
	£000	
Cydnabyddiaeth ariannol personél rheoli allweddol (ac eithrio costau pensiwn)	941	900

O ganlyniad i natur gweithrediadau'r Brifysgol a chyfansoddiad y Bwrdd, mae'n anochel y bydd trafodion yn digwydd gyda sefydliadau y gallai Aelod o'r Bwrdd neu uwch aelod o staff fod â buddiant ynddynt. Mae'r holl drafodion y gallent fod â buddiant ynddynt yn cael eu cynnal ar hyd braich ac yn unol â rheoliadau ariannol a gweithdrefnau caffael arferol y Brifysgol. Mae'r rheoliadau ariannol yn mynnu bod unigolyn yn datgan buddiant ac yn tynnu'n ôl o drafodaethau pe byddai gwrthdaro buddiannau yn codi. Ceir sicrwydd ysgrifenedig gan yr holl Lywodraethwyr a phersonél allweddol bob blwyddyn ynglŷn â nhw eu hunain a'u teulu agos. O ran y flwyddyn ariannol hyd at 31 Gorffennaf 2022, mae'r ffurflenni'n datgan na fu unrhyw ddylanwad gormodol rhwng y Brifysgol a phartïon cysylltiedig (fel y diffinnir gan FRS102).

Yn ystod blwyddyn ariannol 2021/22, nid oedd unrhyw ddatganiadau buddiannau gan barti cysylltiedig o dan FRS102. Yn ystod blwyddyn ariannol 2020/21 roedd un datganiad o fuddiant gan barti cysylltiedig o dan FRS102.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022

	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021
	Cyfunol £000	Prifysgol £000 – 45,361	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
8 Llog a chostau cyllid eraill				
Llog benthyciadau	1,136	1,136	1,227	1,227
Tâl net ar gynnllun pensiwn	1,976	1,976	1,723	1,723
	3,112	3,112	2,950	2,950

	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021
	Cyfunol £000	Prifysgol £000 – 45,361	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000

9 Dadansoddiad o gyfanswm gwariant yn ôl gweithgaredd

Gwariant academiaidd a gwariant cysylltiedig	67,894	67,894	60,423	61,040
Gweinyddiaeth a gwasanaethau canolog	29,266	27,754	21,918	20,704
Safle (gan gynnwys cost consesiwn gwasanaeth)	9,005	9,005	8,432	8,432
Preswylfeydd, arlwy a chynadleddau	4,225	4,074	3,501	3,360
Grantiau a chontractau ymchwil	2,693	2,553	1,675	1,545
Treuliau eraill	24,386	26,672	19,096	21,494
Gwariant grant CCAUC Covid-19	416	416	4,383	-
	137,885	138,368	119,428	116,575

Mae treuliau gweithredu eraill yn cynnwys:

Tâl archwilywyr annibynnol allanol mewn perthynas â gwasanaethau archwilio	73	45	61	43
Cydnabyddiaeth ariannol archwilywyr annibynnol allanol mewn perthynas â gwasanaethau nad ydynt yn wasanaethau archwilio	28	28	13	13

Yn gynnwysedig yn y ffigur 'Gweinyddu a Gwasanaethau Canolog' uchod mae swm o £44,000 (2021: £nil) yn ymwneud â Chynllun Turing. Cynllun Turing yw rhaglen fyd-eang llywodraeth y DU i astudio a gweithio dramor. Mae'r cynllun yn darparu cyllid ar gyfer cyfleoedd rhyngwladol mewn addysg a hyfforddiant ar draws y byd, gan gefnogi amcanion Prydain Fyd-eang y llywodraeth.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022

10 Asedau Sefydlog Diriaethol 2021/2022

		Tir ac Adeiladau Rhydd- ddaliadol £000 – 45,361	Gosodiadau, Ffitiadau ac Offer £000	Cyfanswm £000
Cyfunol				
Cost neu brisiad	Am 1 Awst 2021	186,199	22,313	208,512
	Ychwanegiadau	6,025	4,675	10,700
	Ar 31 Gorffennaf 2022	192,224	26,988	219,212
Yn cynnwys prisiad yn:	1 Awst 2014	72,268	-	72,268
	Cost	119,957	26,988	146,945
		192,225	26,988	219,213
Dibrisiant Cronedig	Am 1 Awst 2021	29,918	15,830	45,748
	Tâl am y flwyddyn	2,470	2,352	4,822
	Ar 31 Gorffennaf 2022	32,388	18,182	50,570
Gwerth llyfr net	Ar 31 Gorffennaf 2022	159,837	8,806	168,643
	Am 31 Gorffennaf 2021	156,281	6,483	162,764
Prifysgol				
Cost neu brisiad	Am 1 Awst 2021	186,199	22,025	208,224
	Ychwanegiadau	6,025	4,675	10,700
	Ar 31 Gorffennaf 2022	192,224	26,700	218,924
Yn cynnwys prisiad yn:	1 Awst 2014	72,268	-	72,268
	Cost	119,957	26,700	146,657
		192,225	26,700	218,925
Dibrisiad Cronedig	Am 1 Awst 2021	29,918	15,570	45,488
	Tâl am y flwyddyn	2,470	2,324	4,794
	Ar 31 Gorffennaf 2022	32,388	17,894	50,282
Gwerth llyfr net	Ar 31 Gorffennaf 2022	159,837	8,806	168,643
	Am 31 Gorffennaf 2021	156,281	6,455	162,736

Ar 31 Gorffennaf 2022, roedd tir ac adeiladau rhydd-ddaliadol yn cynnwys £52.598m (2021: £52.598m) mewn perthynas â thir rhydd-ddaliol ac nid yw'n cael ei ddibrisio.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022

	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022 Cyfunol £000	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022 Prifysgol £000 – 45,361
11 Asedau anniriaethol		
Cost Eiddo Deallusol		
Am 1 Awst 2020	913	-
Ychwanegiadau	433	-
Am 31 Gorffennaf 2021	1,346	-
Cost Eiddo Deallusol		
Am 1 Awst 2021	1,346	-
Ychwanegiadau	487	-
Ar 31 Gorffennaf 2022	1,834	-
Gwerth llyfr net		
Ar 31 Gorffennaf 2022	1,834	-
Gwerth net ar y llyfrau		
Am 31 Gorffennaf 2021	1,346	-
Gwerth llyfr net		
Am 31 Gorffennaf 2020	913	-

Ni chodwyd unrhyw amorteiddio yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2022. Mae'r ased anniriaethol ychwanegol o £487k yn 2021/22 yn cynrychioli cyfalafu'r eiddo deallusol a ddatblygwyd yn Fovo Technology Ltd.

	Prifysgol £000
12 Buddsoddi mewn Is-gwmnïau	
Cost neu brisiad	
Ar 1 Awst 2021	3,150
Ychwanegiadau	700
Nam	(3,850)
Ar 31 Gorffennaf 2022	-
Cost neu brisiad	
Ar 1 Awst 2020	2,150
Ychwanegiadau	1,000
Nam	-
Am 31 Gorffennaf 2021	3,150

Mae'r buddsoddiadau'n cynrychioli cyfranddaliadau mewn mentrau grŵp (nodyn 23). Yn ystod blwyddyn ariannol 2021/22 prynodd y Brifysgol gyfranddaliadau ychwanegol yng Cardiff Met Company Ltd am £700m.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)**Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022**

	Ar 31 Gorffennaf 2022		Am 31 Gorffennaf 2021	
	Cyfunol £000	Prifysgol £000 – 45,361	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
			Ailddosbarth wyd	Ailddosbarth wyd
13 Stoc				
Nwyddau traul cyffredinol (Arlwyo ac eraill)	83	83	33	29
	83	83	33	29
	Ar 31 Gorffennaf 2022		Am 31 Gorffennaf 2021	
	Cyfunol £000	Prifysgol £000 – 45,361	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
			Ailddosbarth wyd	Ailddosbarth wyd
14 Masnach a symiau derbyniadwy eraill				
Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn:				
Derbyniadau masnach	6,674	6,436	3,582	3,429
Rhagdaliadau ac incwm cronedig	4,382	4,210	6,332	6,243
Symiau sy'n ddyledus gan is-gwmnïau	-	2,583	-	3,056
	11,056	13,229	9,914	12,728
	Ar 31 Gorffennaf 2022		Am 31 Gorffennaf 2021	
	Cyfunol £000	Prifysgol £000 – 45,361	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
15 Buddsoddiadau				
Adneuron tymor	10,097	10,097	9,840	9,840
Bond Corfforaethol	20,181	20,181	14,015	14,015
	30,278	30,278	23,855	23,855
	Ar 31 Gorffennaf 2022		Am 31 Gorffennaf 2021	
	Cyfunol £000	Prifysgol £000 – 45,361	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
16 Credydwy: symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn				
Benthyciadau sicredig	536	536	504	504
Benthyciadau ansicredig	1,296	1,296	1,322	1,322
Symiau sy'n daladwy trwy fasnach	5,550	5,493	6,015	6,003
Nawdd cymdeithasol a threthiant arall sy'n daladwy	1,737	1,723	1,383	1,377
Enillion ac incwm gohiriedig	30,717	30,162	19,674	18,912
	39,836	39,210	28,898	28,118
	Ar 31 Gorffennaf 2022		Am 31 Gorffennaf 2021	
	Cyfunol £000	Prifysgol £000 – 45,361	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
17 Credydwy: symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn				
Benthyciadau sicredig	408	408	944	944
Benthyciadau ansicredig	18,784	18,784	20,080	20,080
	19,192	19,192	21,024	21,024

Dadansoddiad o fenthyciadau wedi eu gwarantu a heb eu gwarantu:

Yn ddyledus o fewn blwyddyn neu ar alw	1,832	1,832	1,826	1,826
Yn ddyledus rhwng blwyddyn a dwy flynedd	1,386	1,386	1,832	1,832
Yn ddyledus rhwng dwy a phum mlynedd	4,056	4,056	4,090	4,090
Yn ddyledus mewn pum mlynedd neu fwy	13,750	13,750	15,102	15,102
Yn ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	19,192	19,192	21,024	21,024
Cyfanswm benthyciadau sicredig ac ansicredig	21,024	21,024	22,850	22,850

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022

*Sicrheir benthyciadau NatWest yn erbyn Campws Plas Gwyn y Brifysgol a rhan o Gampws Cyncoed

18	Benthyciwr Benthyciadau wedi'u gwarantu a heb eu gwarantu	Swm Ar 31 Gorffennaf 2022 £000 – 45,361	Swm Fel ar 31 Gorffennaf 2021 £000	Ad-daladwy gan	Cyfradd Llog%	Benthyciwr
	NatWest* Benthyciad sicredig	510	836	2027	Amrywiol	Prifysgol
	NatWest* Benthyciad sicredig	434	612	2023	7.69	Prifysgol
	Santander Benthyciad ansicredig	9,600	10,200	2038	5.10	Prifysgol
	Barclays Benthyciad ansicredig	10,400	11,050	2038	5.10	Prifysgol
	Salix Benthyciad ansicredig	13	38	2022	0.00	Prifysgol
	Salix Benthyciad ansicredig	-	13	2021	0.00	Prifysgol
	Salix Benthyciad ansicredig	67	101	2024	0.00	Prifysgol
		21,024	22,850			

19 Darpariaethau Pensiwn

	Rhwymedigaeth i ariannu diffyg ar Bensiwn USS £000 – 45,361	Gwella pensiwn wrth derfynu £000	Rhwymedig aethau Buddion Diffiniedig (Nodyn 24) £000	Cyfanswm Darpariaethau Pensiynau £000 – 45,361
Cyfunol a Phrifysgol				
Ar 1 Awst 2021	(1,804)	(3,090)	(114,870)	(119,764)
Defnyddiwyd yn ystod y flwyddyn (Ychwanegiad) /rhyddhau yn y flwyddyn	-	290	-	290
(Ychwanegiad) /rhyddhau yn y flwyddyn	(2,254)	(50)	(12,530)	(14,834)
Elw actiwaraid yn ystod y flwyddyn	-	230	85,410	85,640
Ar 31 Gorffennaf 2022	(4,058)	(2,620)	(41,990)	(48,668)

Diffyg USB

Mae'r rhwymedigaeth i ariannu diffyg gwasanaeth blaenorol Cynllun Blwydd-daliadau y Brifysgol (USS) yn deillio o rwymedigaeth gytundebol i ariannu buddion sy'n deillio o berfformiad yn y gorffennol. Caiff y rhwymedigaeth hon ei hailasesu bob tair blynedd gan ddefnyddio'r prisiad tair blynedd a drefnwyd o'r cynllun. Wrth ailasesu gwerth y ddarpariaeth ofynnol yn ystod y flwyddyn gyfredol, mae'r rheolwyr wedi defnyddio prisiad Mawrth 2020 o'r cynllun.

Y prisiad actiwaraidd diweddaraf a oedd ar gael o'r cynllun ar 31 Gorffennaf 2022 oedd prisiad Mawrth 2020.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022

	Am 1 Awst 2021	Llifau Arian Parod	Ar 31 Gorffennaf 2022
	£000	£000	£000 – 45,361
	Ailddosbarth wyd		
20 Cyfwerth ag arian parod ac arian parod Cyfunol			
Cyfwerth ag arian parod ac arian parod	23,204	8,960	32,164
	23,204	8,960	32,164

	Am 1 Awst 2020	Llifau Arian Parod	Am 31 Gorffennaf 2021
	£000 – 45,361	£000	£000
Cyfwerth ag arian parod ac arian parod Cyfunol			
Cyfwerth ag arian parod ac arian parod	16,003	7,201	23,204
	16,003	7,201	23,204

	Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022	Am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021		
	Cyfunol	Prifysgol	Cyfunol	Prifysgol
	£000	£000 – 45,361	£'000	£'000
21 Ymrwymadau cyfalaf				
Ymrwymadau dan gontract ar gyfer	4,050	4,050	3,600	3,600
	4,050	4,050	3,600	3,600

22 Ymrwymadau o dan brydlesi gweithredol

Ar 31 Gorffennaf roedd gan Brifysgol Metropolitan Caerdydd daliadau isafswm prydles yn y dyfodol o dan brydlesi gweithredu na ellir eu canslo fel a ganlyn:

	2022	2021
	£000	£'000
Heb fod yn hwyrach na blwyddyn	196	217
Yn hwyrach na blwyddyn ac nid yn hwyrach na 5	242	372
	438	589

23 Mentrau is-gwmni

Cwmni	Prif Weithgaredd	Statws
Cardiff Metropolitan Company Ltd	Yn ymgymryd â gweithgareddau masnachu nad ydynt yn brif bwrpas sy'n anelusennol.	Perchnogaeth 100%
Cardiff Metropolitan Education Services (Beijing) Ltd	Cwmni daliannol ar gyfer Menter sy'n Berchnogaeth Dramor yn Gyfan Tsieina.	Perchnogaeth 100%
Cardiff Metropolitan Education Consulting Service (Beijing) Ltd	Datblygu partneriaethau strategol gyda sefydliadau Tsieineaidd.	Perchnogaeth 100%
Fovo Technology Ltd	Datblygu technoleg newydd sy'n gwella natur profiad gweledol.	Perchnogaeth 100%

24 Rhwymedigaethau Pensiwn

Mae'r Brifysgol yn cymryd rhan mewn tri chynllun pensiwn ar wahân, ac mae gan bob un ei meini prawf cymhwysedd aelodaeth ei hun. Y tri chynllun yw: Cronfa Bensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg (CVGPF) (staff gweinyddol a chymorth yn bennaf); Cynllun Pensiwn Athrawon (TPS) (staff academiaidd yn bennaf); a Chynllun Pensiwn y Prifysgolion (USS) (cymysgedd o staff gweinyddol ac academiaidd). Mae'r tri chynllun yn gynlluniau budd diffiniedig.

Dyma'r cyfraniadau a oedd yn daladwy i'r cynllun

	Blwyddyn a ddaeth i ben	Blwyddyn a ddaeth i ben
	31	31
	Gorffennaf	Gorffennaf
	2022	2021
	£000	£'000
Cyfraniad ar gyfer TPS	5,664	5,168
Cyfraniad ar gyfer CVGPF	4,908	4,419
Cyfraniad ar gyfer USS	936	946
	11,508	10,533

Dyma'r costau a gydnabuwyd o fewn costau staff y Brifysgol ar gyfer y flwyddyn

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022

	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022 £000	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021 £'000
Cost ar gyfer TPS	5,664	5,168
Cost ar gyfer CVGPF	15,530	13,581
Cost ar gyfer USS	3,174	924
	24,368	19,673

Cronfa Bensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg (CVGPF)

Cynllun blwydd-daliadau llywodraeth leol yw CVGPF. Cynhaliwyd y prisiad actiwaraid llawn diweddaraf ar 31 Mawrth 2019 ac mae wedi'i ddiweddarau gan actiwaraid annibynnol i Gronfa Bensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg i ystyried gofynion FRS102 er mwyn asesu rhwymedigaethau'r Gronfa ar 31 Gorffennaf 2020. Bydd y prisiad tair blynedd nesaf o'r gronfa yn cael ei adrodd yn ystod mis Rhagfyr 2022.

Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022

24 Rhwymedigaethau pensiwn (parhad)

Mae'r prif dybiaethau a ddefnyddiwyd at ddibenion FRS102 fel a ganlyn

	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020
Cyfradd ddisgownt	3.4%	1.7%	1.4%
Chwyddiant CPI	2.5%	2.6%	2.2%
Cyfradd y cynnydd i bensiynau sy'n cael eu talu	2.5%	2.6%	2.2%
Cyfradd ailbrisiad cyfrifon pensiwn	2.5%	2.6%	2.2%
Cyfradd y cynnydd mewn pensiynau gohiriedig	2.5%	2.6%	2.2%
Cyfradd y cynnydd cyffredinol mewn cyflogau	3.5%	3.6%	3.2%

Tybiaeth marwolaeth

Mae'r tybiaethau marwoldeb wedi'u seilio ar brofiad marwoldeb gwirioneddol diweddar aelodau'r Gronfa ac yn caniatáu ar gyfer gwelliannau mewn marwoldeb yn y dyfodol. Dangosir isod sampl o ddisgwyliad oes pobl 65 oed sy'n deillio o'r tybiaethau marwoldeb hyn.

	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020
Disgwyliad oes tybiedig pobl 65 mlynedd			
- ymddeol heddiw gwryw/ (benyw)	22.1 (24.6)	22.3 (24.7)	22.2 (24.6)
- ymddeol mewn 20 mlynedd yn wryw/ (benyw)	23.2 (26.0)	23.3 (26.1)	23.2 (26.0)

Dyrannu Asedau

	Gwerth yn 31 Gorffennaf 2022	Gwerth yn 31 Gorffennaf 2021
Ecwitiau	67.0%	66.5%
Eiddo	8.1%	6.6%
Bondiau'r Llywodraeth	9.0%	10.1%
Bondiau corfforaethol	7.8%	15.2%
Credyd Aml Asedau	5.2%	0.0%
Arian Parod	2.9%	1.6%
Arall	0.0%	0.0%
Cyfanswm	100.0%	100.0%

Symiau a gydnabuwyd yn y datganiad incwm

	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022		Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021	
	£000		£'000	
	Ariennir	Heb ei ariannu	Ariennir	Heb ei ariannu
Cost weithredu				
- Cost gwasanaeth cyfredol	15,570	-	13,650	-
- cost cwtogi	-	-	20	-
Cost Gyllido				
- llog ar rwymedigaeth buddion diffiniedig net	1,910	50	1,660	50
Traul bensiwn a gydnabuwyd yn y datganiad incwm	17,480	50	15,330	50

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)**Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022****24 Parhawyd i rwymedigaethau pensiwn****Symiau a gydnabuwyd mewn incwm cynhwysfawr arall**

	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022		Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021	
	£000		£'000	
	Ariennir	Heb ei ariannu	Ariennir	Heb ei ariannu
Enillion asedau/ (colledion) a gododd yn ystod y flwyddyn	(7,710)	-	20,800	-
Rhwmedigaethau (colledion) a gododd yn ystod y flwyddyn	93,120	230	(3,370)	(40)
Cyfanswm a gydnabuwyd mewn(traul) incwm cynhwysfawr arall	85,410	230	17,430	(40)

Newidiadau i werth teg asedau

	2022		2021	
	£000		£'000	
	Ariennir	Heb ei ariannu	Ariennir	Heb ei ariannu
Gwerth agoriadol	143,020	-	117,220	-
Incwm llog ar asedau	2,470	-	1,671	-
Enillion aifsesuru/ (colledion) ar asedau	(7,710)	-	20,800	-
Cyfraniadau gan y cyflogwr	4,950	290	4,510	290
Cyfraniadau gan gyfranogwyr	1,930	-	1,770	-
Budd-daliadau net a dalwyd	(3,040)	(290)	(2,950)	(290)
Gwerth terfynol	141,620	-	143,020	-

Newidiadau i werth presennol y rhwymedigaeth buddion diffiniedig

	2022		2021	
	£000		£'000	
	Ariennir	Heb ei ariannu	Ariennir	Heb ei ariannu
Gwerth agoriadol	257,890	3,090	238,700	3,370
Cost gwasanaeth presennol	15,570	-	13,650	-
Traul llog ar rwymedigaeth buddion diffiniedig	4,380	50	3,330	50
Cyfraniadau gan gyfranogwyr	1,930	-	1,770	-
Colledion (enillion) actiwaraid ar rwymedigaethau	(93,120)	(230)	3,370	(40)
Buddion net a dalwyd	(3,040)	(290)	(2,950)	(290)
Cost gwasanaeth/cwtogi blaenorol	-	-	20	-
Gwerth terfynol	183,610	2,620	257,890	3,090

Cysoni statws wedi'i ariannu i Ddatganiad y Sefyllfa Ariannol Cyfunol

	Ar 31 Gorffennaf 2022		Am 31 Gorffennaf 2021	
	£000 – 45,361		£'000	
	Ariennir	Heb ei ariannu	Ariennir	Heb ei ariannu
Gwerth teg asedau	141,620	-	143,020	-
Gwerth presennol y rhwymedigaeth buddion diffiniedig	(183,610)	(2,620)	(257,890)	(3,090)
Atebolrwydd	(41,990)	(2,620)	(114,870)	(3,090)

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022

24 Rhwymedigaethau Pensiwn (parhad)

Cynllun Pensiwn Athrawon

Cynhaliwyd y prisiad diweddaraf o'r Cynllun Pensiwn Athrawon, yn unol â chyfarwyddiadau a gyhoeddwyd gan Drysorlys Ei Mawrhydi a chan ddefnyddio data aelodaeth ar 31 Mawrth 2016. O ganlyniad i'r prisiad hwn, mae cyflogwyr TPS wedi talu cyfradd gyfrannu o 23.68% o fis Medi 2019 (mae hyn yn cynnwys yr ardoll weinyddol o 0.8%). Y gyfradd gyfrannu cyn hyn oedd 16.48%.

Newidiadau i'r Cynllun

Gweithredwyd y trefniadau ar gyfer Cynllun Pensiwn Athrawon diwygiedig, yn unol ag argymhellion yr Arglwydd Hutton, yn enwedig cyflwyno cynllun Enillion a Ailbrisiwyd Cyfartaledd Gyrfa (CARE), eu gweithredu o 1 Ebrill 2015.

Ym mis Rhagfyr 2018, penderfynodd y Llys Apêl fod darpariaethau amddiffyniad trosiannol a gynhwysir yn y cynlluniau pensiwn diwygiedig ar gyfer y farnwriaeth a diffoddwyr tân, a gyflwynwyd yn rhan o ddiwygiadau i bensiynau gwasanaeth cyhoeddus yn 2015, yn arwain at wahaniaethu uniongyrchol ar sail oed, a'u bod felly'n anghyfreithlon. Mae'r Goruchaf Lys, mewn penderfyniad a wnaed ym mis Mehefin 2019, wedi gwrthod cais y Llywodraeth am ganiatâd i apelio yn erbyn dyfarniad y Llys Apêl. Bydd yr achos bellach yn cael ei atgyfeirio i Dribiwnlys Cyflogaeth am benderfyniad ynglŷn â'r rhwymedi y bydd angen ei gynnig i'r aelodau hynny o'r ddau gynllun a fu'n destun gwahaniaethu ar sail oed.

Mae Trysorlys EM yn deall bod gan y dyfarniad oblygiadau i'r cynlluniau gwasanaeth cyhoeddus eraill, gan gynnwys y Cynllun Pensiwn Athrawon. Mae'r goblygiadau hynny wrthi'n cael eu hystyried a disgwylir i unrhyw effaith ar gostau'r cynllun dderbyn sylw yn y prisiad nesaf o'r cynllun, y bwriedir iddo, ar hyn o bryd, gael ei seilio ar ddata mis Ebrill 2020 a dod i rym ym mis Ebrill 2023.

Cynllun Pensiwn Prifysgolion

Mae'r Brifysgol yn cymryd rhan yn y Cynllun Pensiwn Prifysgolion. Cynllun pensiwn hybrid ydyw sy'n darparu buddion wedi'u seilio ar gyflog pensiynadwy terfynol ar gyfer aelodau Cyflog Terfynol hyd at 2016 (caeodd i aelodau newydd yn 2011); Buddion Gyrfa wedi'u Hailbrisiu (SRB) hyd at drothwy cyflog wedi'i fynegeo ar gyfer aelodau newydd ers 2011 ac ar gyfer aelodau Cyflog

Terfynol ers 2016; a buddion cyfraniadau diffiniedig uwchlaw'r un trothwy cyflog ac ar gyfer aelodau sy'n dymuno gwneud cyfraniadau ychwanegol. Mae asedau'r cynllun yn cael eu dal mewn cronfa ar wahân a weinyddir gan ymddiriedolwyr. Oherwydd natur gydfuddiannol y cynllun, nid yw asedau'r cynllun yn cael eu neilltuo i sefydliadau unigol ac mae cyfradd gyfraniadau'n cael ei gosod ar gyfer y cynllun cyfan. O ganlyniad, mae'r brifysgol yn agored i risgiau actiwaraidd sy'n gysylltiedig â chyflogeion sefydliadau eraill, ac nid yw'n gallu amlygu ei rhan o asedau a rhwymedigaethau sylfaenol y cynllun mewn ffordd gyson a rhesymol, felly, fel sy'n ofynnol gan adran 28 FRS 102 "Buddion cyflogeion", mae'n cyfrif am y cynllun fel petai'n gynllun cyfraniadau diffiniedig llwyr. Mae'r swm a godir ar y datganiad o incwm a gwariant cynhwysfawr yn cynrychioli'r cyfraniadau sy'n daladwy i'r cynllun am y flwyddyn. Mae rhwymedigaeth yn cael ei chofnodi hefyd o fewn darpariaethau ar gyfer unrhyw ymrwymiad cytundebol i ariannu diffygion blaenorol yn y cynllun. Mae symudiadau yn y ddarpariaeth hon hefyd yn gallu arwain at daliadau i'r datganiad o incwm a gwariant cynhwysfawr, fel y dangosir yn nodyn 19 uchod.

Penodir cyfarwyddwyr i fwrdd yr ymddiriedolwyr trwy Erthyglau Cymdeithasu'r Cwmni. Penodir pedwar o'r cyfarwyddwyr gan Universities UK; penodir tri gan yr Undeb Prifysgolion a Cholegau, ac mae'n rhaid i un o'r rheiny o leiaf fod yn aelod pensynwr o'r USS; ac mae isafswm o dri ac uchafswm o bump yn gyfarwyddwyr annibynnol a benodwyd gan y bwrdd.

O dan weithred ymddiriedolaeth a rheolau'r cynllun, pennir cyfradd cyfraniad y cyflogwr gan yr ymddiriedolwyr, sy'n gweithredu yn ôl cyngor actiwaraidd.

Cyhoeddwyd y prisiad actiwaraidd cyflawn diweddaraf ar gyfer y cynllun yn ystod mis Medi 2021, gan brisio'r asedau a'r darpariaethau technegol ar 31 Mawrth 2020 (y dyddiad prisio). Prisiad 2020 oedd y chweched prisiad o dan y drefn gyllido sy'n benodol i'r cynllun a gyflwynwyd gan Ddeddf Pensiynau 2004, sy'n ei gwneud yn ofynnol i gynlluniau fabwysiadu amcan cyllido statudol, sef cael asedau digonol a phriodol i gwmpasu eu darpariaethau technegol.

Ar ddyddiad prisio 2020, gwerth asedau'r cynllun oedd £66.5 biliwn a phrisiad darpariaethau technegol y cynllun oedd £80.6 biliwn (yn seiliedig ar weithrediad tybiedig argymhelliad y Cyd-bwyllgor Negodi (JNC). Mae hyn yn cynrychioli diffyg o £14.1 biliwn, i fyny o'r diffyg o £3.6 biliwn ar ddyddiad prisio 2018. Felly, roedd yr asedau yn ddigonol i gwmpasu 82.5% o'r buddion a oedd wedi cronni i aelodau ar ôl caniatáu ar gyfer cynnydd disgwylidiedig mewn enillion yn y dyfodol, o'i gymharu â 94.7% ar ddyddiad prisio 2018.

Er mwyn mynd i'r afael â'r diffyg, pleidleisiodd y JNC yn ffurfiol i gyflwyno cyfres o ddiwygiadau i'r cynllun ym mis Chwefror 2022. Fel rhan o'r diwygiadau hyn, codwyd cyfraniad y cyflogwr i'r cynllun i 21.6%, o 21.1% ym mhrisiad 2018.

Balansau Credydwyd

Mae balansau Prifysgol Metropolitan Caerdydd ar 31 Gorffennaf ar gyfer pob cynllun fel a ganlyn:

	2022 £000	2021 £'000
TPS	-	646
CVGPF	585	540
USS	-	113
	<u>585</u>	<u>1,299</u>

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022

25 Benthyciadau Ffederal yr Unol Daleithiau – Atodlen Atodol

Trosi i fformat GAAP yr Unol Daleithiau

Mae'r atodlen hon wedi'i llunio o Ddatganiadau Ariannol Enghreifftiol Adran 3 sydd wedi'u cynnwys yn y Gofrestr Ffederal/Cyfrol 84, Rhif 184/Dydd Llun, Medi 23, 2019/Rheolau a Rheoliadau

Llinell	Datganiad o Sefyllfa Ariannol	2021-22	2020-21
1	Cyferwerth ag arian parod ac arian parod	62,442	47,123
2	Cyfrifon derbyniadwy, net	6,674	3,518
3	Dyledwyr eraill a threuliau rhagdaledig	4,382	6,332
4	Derbyniadau partïon cysylltiedig	-	-
5	Cyfraniadau derbyniadwy, net	-	-
6	Benthyciadau myfyrwyr derbyniadwy, net	-	-
7	Buddsoddiadau mewn is-gwmnïau	-	-
8	Eiddo, offer a chyfarpar, rhwyd (yn cynnwys eiddo buddsoddi ac asedau treftadaeth)	168,643	162,765
9	Prydlesu ased hawl defnydd, net	-	-
10	Goodwill	-	-
	Asedau anniriaethol eraill	1,834	1,346
11	Stocrestrau	83	33
12	Cyfanswm asedau	244,058	221,117
13	Llinell credyd - tymor byr	-	-
14	Llinell credyd - tymor byr ar gyfer CIP	-	-
15	Treuliau cronedig/cyfrifon yn daladwy	7,287	7,398
16	Croniadau a Refeniw Gohiriedig	30,717	19,674
17	Rhwymedigaeth ôl-gyflogaeth a phensiwn	48,668	119,764
18	Llinell credyd - gweithredu	-	-

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022

25 Benthyciadau Ffederal yr Unol Daleithiau - Atodlen Atodol (parhad)

19	Rhwymedigaethau eraill	-	-
20	Nodiadau taladwy	-	-
21	Prydles atebolrwydd asedau hawl defnydd	-	-
22	Llinell credyd at ddibenion tymor hir	21,024	22,850
23	Cyfanswm y rhwymedigaethau	107,696	169,686
24	Asedau net heb gyfyngiadau rhoddwr	136,362	51,431
	Asedau Net gyda Chyfyngiadau Rhoddwyr		
25	Blwydd-daliadau	-	-
26	Gwaddolion tymor	-	-
27	Cronfeydd incwm bywyd	-	-
28	Arall wedi'i gyfyngu gan bwrpas ac amser	-	-
29	Cyfyngedig am byth	-	-
30	Cyfanswm Asedau Net gyda Chyfyngiadau Rhoddwyr	-	-
31	Cyfanswm Asedau Net	136,362	51,431
32	Cyfanswm Rhwymedigaethau ac Asedau Net	244,058	221,117
	Newidiadau mewn Asedau Net Heb Gyfyngiadau Rhoddwyr		
	Refeniw Gweithredol ac Ychwanegiadau Eraill		
33	Dysgu a ffioedd, net	100,635	90,242
34	Incwm corff cyllido	13,344	14,772
35	Dychweliad buddsoddi a neilltuwyd ar gyfer gwariant	199	117
36	Incwm arall	19,246	14,729
37	Incwm ymchwil	3,752	2,429
38	Cyfanswm Refeniw Gweithredol ac Ychwanegiadau Eraill	137,176	122,289

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022

25 Benthyciadau Ffederal yr Unol Daleithiau - Atodlen Atodol (parhad)

Treuliau Gweithredu a Didyniadau Eraill			
39	Treuliau addysg ac ymchwil	129,951	112,140
40	Dibrisiant ac Amorteiddio	4,822	4,339
41	Cost llog	3,112	2,950
42	Mentrau ategol	-	-
43	Cyfanswm y Treuliau Gweithredu	137,885	119,429
44	Newidiadau mewn Asedau Net o Weithrediadau	-709	2,860
Newidiadau nad ydynt yn gweithredu			
45	Buddsoddiadau, net o wariant blynyddol, ennill (colled)	-	-
46	Cydrannau eraill costau pensiwn cyfnodol net	95,450	17,470
47	Newidiadau sy'n gysylltiedig â phensiynau ac eithrio costau pensiwn cyfnodol net	-	-
48	Newid yng ngwerth cytundebau rhan-fuddiant	-	-
49	Enillion eraill (colledion)	-	-
50	Gwerthu asedau sefydlog, enillion (colledion)	-	-
	Trethiant	-	-
	Cyfanswm y Newidiadau nad ydynt yn Weithredu	95,450	17,470
51	Cyfanswm Newid mewn Asedau Net	94,741	20,330
Newid mewn Asedau Net gyda Chyfyngiadau Rhoddwyr			
52	Cyfraniadau	-	-
53	Asedau net a ryddhawyd o gyfyngiad	-	-
54	Newid mewn Asedau Net gyda Chyfyngiadau Rhoddwyr	-	-
55	Newid mewn Asedau Net heb gyfyngiadau	94,741	20,330
56	Asedau Net, Dechrau'r Flwyddyn	51,431	31,101
57	Asedau Net, Diwedd Blwyddyn	146,172	51,431

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022

25 Benthyciadau Ffederal yr Unol Daleithiau - Atodlen Atodol (parhad)

Nodyn ar gyfer Llinell 9 - Prydlesu asedau hawl defnyddio		2021-22	2020-21
A	Prydlesu asedau hawl i'w defnyddio - cyn gweithredu	-	-
B	Prydlesu asedau hawl defnydd - ar ôl eu gweithredu	-	-
	Cyfanswm	-	-
Nodyn ar gyfer Llinell 21 - Atebolrwydd asedau hawl defnyddio prydles			
A	Atebolrwydd asedau hawl defnydd prydles - cyn gweithredu	-	-
B	Atebolrwydd asedau hawl defnydd prydles - ôl-weithredu	-	-
	Cyfanswm	-	-
Nodyn ar gyfer Llinell 8 - Eiddo Net, Offer ac Offer			
A	Eiddo, Offer ac Offer Cyn-weithredu	157,942	157,958
B	Eiddo, Offer a Chyfarpar ar ôl gweithredu a brynwyd gyda dyled	-	-
	FH LH L&B	-	-
	Gwelliannau LH	-	-
	Offer.	-	-
	Eiddo buddsoddi	-	-
	Asedau treftadaeth	-	-
C	Const'n yn P'gress	-	-
D	Eiddo, Offer a Chyfarpar ar ôl gweithredu - dim dyled	-	-
	Cyfanswm	157,942	157,958

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)**Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022****25 Benthyciadau Ffederal yr Unol Daleithiau - Atodlen Atodol (parhad)**

A	Dyma'r balans sy'n dod i ben ar gyflwyniad y datganiad ariannol diwethaf cyn gweithredu'r rheoliadau - Llai a dibrisiant neu warediadau
B	Dyma gydbwysedd yr asedau a brynwyd ar ôl gweithredu'r rheoliadau a brynwyd drwy gael dyled
C	Gwerth asedau'r gwaith adeiladu sydd ar y gweill
D	Eiddo, Offer a Chyfarpar ar ôl gweithredu heb unrhyw ddyled sy'n weddill

Nodyn ar gyfer Llinell 14,20 a 22 - Dyled hirdymor at ddibenion tymor hir

A	Dyled hirdymor cyn gweithredu	21,024	22,850
B	Dyled Tymor Hir Ôl-Weithredu a Ganiateir:		
	FH LH L&B	-	-
	Gwelliannau LH	-	-
	Offer.	-	-
	Eiddo buddsoddi	-	-
	Asedau treftadaeth	-	-
C	Adeiladu ar y gweill - dyled	-	-
D	Dyled hirdymor nad ydynt ar gyfer prynu Eiddo, Offer a Chyfarpar neu atebolrwydd sy'n fwy na gwerth asedau	-	-
	Cyfanswm	21,024	22,850
A	Dyma'r balans sy'n dod i ben ar gyflwyniad y datganiad ariannol diwethaf cyn gweithredu'r rheoliadau - Llai mewn ad-daliadau		
B	Dyma brydleswr y ddyled wirioneddol sy'n weddill neu werth pob ased neu werth yr ased		
C	Mae'r holl ddyled sy'n gysylltiedig ag Adeiladu sydd ar y gweill hyd at werth yr ased ar gyfer adeiladu yn y broses wedi'i chynnwys		
D	Dyled hirdymor nid ar gyfer prynu Eiddo, Offer a Chyfarpar		

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022

25 Benthyciadau Ffederal yr Unol Daleithiau - Atodlen Atodol (parhad)

Amserlen atodol - Sterling £ '000

2021-22

2020-21

Mae'r atodlen hon wedi'i llunio o Ddatganiadau Ariannol Enghreifftiol Adran 2 sydd wedi'u cynnwys yn y Gofrestr Ffederal/Cyfrol 84, Rhif 184/Dydd Llun, Medi 23, 2019/Rheolau a Rheoliadau

Llinellau	Asedau Net Gwariadwy		
24	Asedau net heb gyfyngiadau rhoddwr	136,362	51,431
30	Asedau net gyda chyfyngiadau rhoddwyr	0	0
4	Secured a ansicredig parti cysylltiedig derbyniadwy	0	0
4	Parti cysylltiedig anwarantedig derbyniadwy	0	0
8	Eiddo, offer a chyfarpar, rhwyd (yn cynnwys gwaith adeiladu ar y gweill)	168,643	162,765
FS Nodyn llinell 8A	Eiddo, offer ac offer - cyn gweithredu	157,942	157,958
FS Nodyn llinell 8B	Eiddo, offer ac offer - ôl-weithredu gyda dyled sy'n weddill ar gyfer pryniant gwreiddiol	0	0
FS Nodyn llinell 8D	Eiddo, offer ac offer - ôl-weithredu heb ddyled sy'n weddill ar gyfer pryniant gwreiddiol	0	0
Llinell nodyn FS 8C	Adeiladu ar y gweill	0	0
9	Prydlesu ased hawl defnydd, net	0	0
Prydlesau Nodyn Llinell 9 Eithriedig	Prydlesu hawl i ddefnyddio asedau cyn gweithredu	0	0
M9 Nodyn Prydlesau	Prydlesu asedau hawl defnydd ar ôl ei weithredu	0	0
10	Asedau anniriaethol	0	0
10	Asedau anniriaethol	1,834	1,346
17	Rhwymedigaethau ôl-gyflogaeth a phensiwn	48,668	119,764
14,20,22	Dyled hirdymor - at ddibenion tymor hir	21,024	22,850
M24,20,22, Nodyn Dyled A	Dyled hirdymor - at ddibenion tymor hir cyn gweithredu	21,024	22,850

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022

25 Benthyciadau Ffederal yr Unol Daleithiau - Atodlen Atodol (parhad)

M24,20,22, Nodyn Dyled B	Dyled hirdymor - at ddibenion tymor hir ar ôl ei gweithredu	0	0
M24,20,22, Nodyn Dyled C	Llinell Credyd ar gyfer Adeiladu yn y broses	0	0
21	Prydles atebolrwydd asedau hawl defnydd	0	0
Prydlesau Nodyn Llinell 21 Eithriedig	Prydlesi hawl defnyddio cyn gweithredu	0	0
Nodyn Llinell 21 Prydlesi	Prydlesi hawl defnyddio ar ôl gweithredu	0	0
25	Blwydd-daliadau gyda chyfyngiadau rhoddwyr	0	0
26	Gwaddolion tymor gyda chyfyngiadau rhoddwyr	0	0
27	Cronfeydd incwm bywyd gyda chyfyngiadau rhoddwr	0	0
29	Asedau net gyda chyfyngiadau rhoddwr: wedi'u cyfyngu am byth	0	0
Cyfanswm Treuliau a Cholledion			
43	Cyfanswm y treuliau heb gyfyngiadau rhoddwyr - wedi'u cymryd yn uniongyrchol o'r Datganiad o Weithgareddau	137,885	119,429
(35),45,46,47,48,49	Buddsoddi Di-weithredu a Net (colled)	-85,839	-17,587
(35),45	Colledion buddsoddi net	-199	-117
47	Newidiadau sy'n gysylltiedig â phensiwn ac eithrio costau cyfnodol net	0	0

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2022

25 Benthyciadau Ffederal yr Unol Daleithiau - Atodlen Atodol (parhad)

	Asedau Net Addasedig	2021-22	2020-21
24	Asedau net heb gyfyngiadau rhoddwr	136,362	51,431
30	Asedau net gyda chyfyngiadau rhoddwyr	0	0
10	Asedau anniriaethol	0	0
4	Secured a ansicredig parti cysylltiedig derbyniadwy	0	0
4	Parti cysylltiedig anwarantedig derbyniadwy	0	0
	Asedau wedi'u haddasu		
12	Cyfanswm Asedau	244,058	221,117
Prydlesau Nodyn Llinell 9 Eithriedig	Prydlesu hawl i ddefnyddio asedau cyn gweithredu	0	0
Prydlesau Nodyn Llinell 21 Eithriedig	Prydlesi hawl defnyddio cyn gweithredu	0	0
10	Asedau anniriaethol	0	0
4	Secured a ansicredig parti cysylltiedig derbyniadwy	0	0
4	Parti cysylltiedig anwarantedig derbyniadwy	0	0
	Cymhareb Incwm Net		
55	Newid mewn Asedau Net Heb Gyfyngiadau Rhoddwyr	84,931	20,330
38, (35), 50	Cyfanswm Refeniw ac Enillion	136,977	122,172

Cardiff
Metropolitan
University

Prifysgol
Metropolitan
Caerdydd